

Ingenyfüzet: „Gyümölcsök és főzelékek konzerválása.“

SA. N. MUSEUM
NYILAP GYZTALY

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi Szövetség.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Égész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 34. szám.

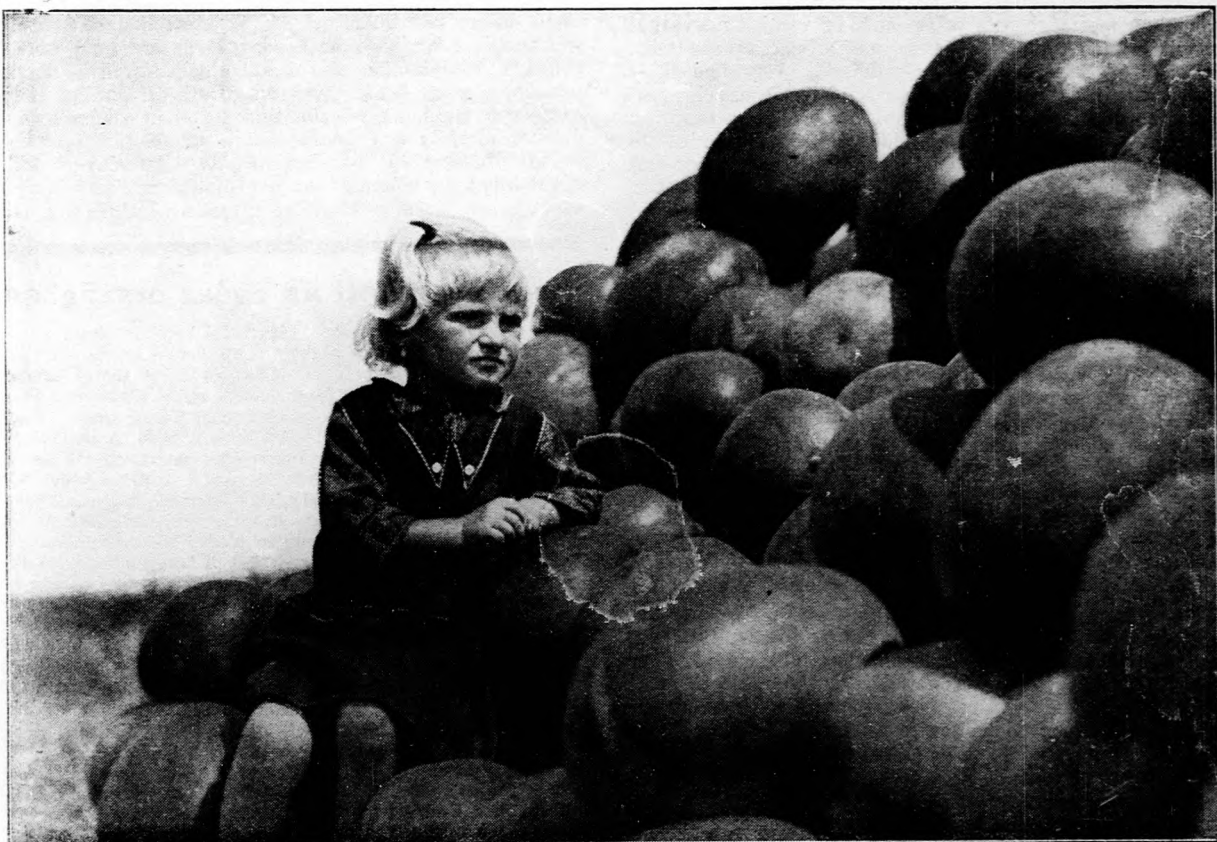
Vasárnap, augusztus 16

„Hol vagy István király?“

Századok óta megcsendül a magyar templomokban, az első magyar király emlékére szentelt ünnepen, ez az ének: századok hosszú sora óta tekint esdőn a nagy király szent alakjára a balsorsra rendelt magyar. A templomi ének — az idők folyása szerint — hol áhitatos ima, hol bensőséges hálaadás, hol könyörgés módjára szakadt fel a magyar szivekből és még az öröm kevés napján sem szárnyalt magafelelt ujjongással a magasba, mert az ének diadalmas zengését mindig elcsendesítette, kérére fordította a magyar végzet soha el nem alvó mementója.

Szent István-napján ezidén is megtelik minden magyar templom a régi ének zsoltáros hangjaival. De most nem ima, nem hálaadás és nem könyörgés módjára száll el a magyar ajkáról, hanem mint egyetlen jajkiáltás sikolt fel az égre.

De mégis, miért? A nemzet ezer éve nem tár-e elénk szörnyűbb sorsokat a mainál? Vagy nem tört-e reánk fájóbb kinszenvedés az utolsó tizenkét esztendő alatt? Nem állottuk-e ki? . . . Igaz. Így történt. De az is igaz, hogy az ember a mát, az élő életet érzi legteljesebben.

Dinnyesüret és dinnyepásztor az Alföldön.

nem a másikat, az emlékeletet, melyet jótékony köddel takar el szeme elől a múlt. Nincs hát mit csodálkozni rajta, ha a múlt nagyobb szenvedéseire való hivatkozással nem sikerül vigaszt önteni mindenki lelkébe, különösen most, amikor minden nappal újabb és újabb megpróbáltatások korbácsa suhog a meggyötört testben.

A mai idők csapásai alatt valóban igazsággal jajdul fel az ember. A háború következményei mintha most bontakoznának ki a maguk szörnyű méreteiben és teljességében. Nincs kivétel; győző és legyőzött egyaránt áldozatul esik. A fegyveres öldöklés abbahagyása után elkezdődött a másik: a gazdasági háború és tart mind a mai napig. Az emberi gyarlóság, ostobaság, rövidlátás és gyűlölség; a konc gyáva féltése, mohó kapzsiság és sóvár hatalomvágy lett urrá a világon, míg a mai helyzet előállott. Termelési és értékesítési válság, hitelválság, pénzügyi katasztrófák, sok milliós munkanélküli sereg, elszegényedés és nyomor, politikai zavarok, bolsevista rém: ezek az utjelző állomásai a fegyveres szembenállást követő gazdasági birokknak, az emberi rövidlátás e legbotorabb megnyilvánulásának.

Mindezt tetézi nálunk a külön magyar sors: a világtörténelem leghitványabb békeszerződése, egy egészséges és viruló test ördögi megcsontítása; ugráskákész szomszédzsereg; az értékesítési és termelési válság fokozottabb elmélyülése; aszály és jégverés; az államháztartás egyensúlyának meggingása; pénzünk értéke ellen intézett galád támadás; a nyomor általánosabbá válása; különleges helyzetünknel fogva a segítő eszközök korlátoltsága és a nehézségek elhárításának sokkal nehezebb módja. Gyávaság, vénasszonyos siránkozás, kishitűség-e ebben a szörnyű helyzetben a jajkiáltás?

Nem. Addig, amíg ez a jajkiáltás csak megtorpanás a sors sújtó keze előtt, addig, amíg csak a helyzet komolyságának felismerését jelenti, nem gyávaság és nem kishitűség. Akkor lenne az, ha a megtorpanásból ijedség, a rémületből kétségbeesés származnék és a bajok nagyságát megítélni nem tudók lelkét megejténe a reményvesztettség.

De — köszönet érte a Gondviselés kegyelmének — Szent István égbenyuló alakja, a legmélyebb magyar gondolat hordozója, örökös felettünk. Az első magyar király legyőzte a multat és nemcsak földi királyok módján intézte népe sorsát valóságos életének éveit alatt, hanem ezer esztendeje mindig és minden időben a magyar király volt, akinek történelmi küldetését mindig több és több fényességgel ruházta fel a nemzet, Szent Jobbja pedig a kimeríthetetlen magyar erőforrás jelképe lett számunkra. Szent Istvánban a magyar állameszme megteremtőjét, az öncélú nemzeti élet elindítóját látja a határokon innen és túl élő magyar. A nagy király és lángeszű államférfiu összefogta maroknyi népét, lekötötte ehhez a földhöz, bölcseséggel és rendkívüli éleslátással kiépítette az új állam belső és külső védelmi rendszerét és mindezzel lerakta az ezeréves magyar állam alapkövét. Ha a Gondviselés nem küldte volna el és nem áldotta volna meg rendkívüli nagysággal Szent Istvánt történelmi hivatásának betöltésére, akkor a kishazámú, törzsekre széthulló és nyugtalan vérű magyar, az akkori idők forgatagabb, végtelmen letűnt volna a történelem színpadáról úgy, amint a multba veszttek a magyar-nál nagyobb és hatalmasabb nemzetek. Szent István hite, ereje és bölcsessége nélkül a rokon nélküli magyar ma nem élne Európa közepén.

A Szent Jobb az örök magyar erőforrás. Ezer éve szünet nélkül sugározza, hogy a magyar, mint magyar akar élni; hogy képességei révén tud is önálló nemzeti életet élni és ha szükség van rá, függetlenségének, szabad magyarságának megvédelmezésére rendkívüli tettekre is képes. Ez a megtartó és teremtő erő őrzött meg bennünket ezer év nagy viharokban; a magyar nemzeti eszme ezeresztendő múltja mentett meg bennünket attól, hogy a trianoni konocsztásnál teljesen felfaljanak és ez a kiapadhatatlan erő tett képessé arra, hogy testünk szörnyű csontjait tűz év alatt behegessük.

Ugyanez a megtartó magyar erő és teremtő magyar hit fog bennünket kivezetni a mai katasztrófából is. A gyógyulás ideje megrövidül, ha józanság, higgadság és nyugalom kíséri az utját. Ha teljes bizalommal és komoly helyzethez illő komoly lélekkel fogadjuk az arra hivatott vezetőket intézkedéseit. Ha nem keressük mindenáron bűnbakot és nem esünk abba a végzetes hibába, hogy bizalmatlansággal és ellenkezéssel megnehezítjük az orvoslás munkáját. A felelősségrevonásnak ideje nem a veszély. Az égő házat oltani kell, nem pedig a tűz fényénél azon marakodni, ki a bűnös?

Teljes bizonyossággal tudjuk, hogy a falvak népétől — a nagy magyar erőforrás legfőbb birtokosától — nem hiába várjuk e követelmények teljesítését. A falusi nép most is méltó marad önmagához és páratlan fegyelmelzettségével, a rosszors dacos elviselésével most is nagyszerű példát állít a többi társadalmi osztály elé. De ennek ellenében a legtöbb joggal elvárhatjuk, hogy az állam segítő keze mihamarabb könnyítsen elviselhetetlen terhein; valósuljon meg végre az egyenlő elbánás igazsága és késedelem nélkül a falusi milliók jobbsorsának kivívása állíttassék az állami élet tengelyébe.

E kívánságok teljesítése nemcsak könnyebbé teszi a mai helyzet elviselését, hanem a felszabaduló új energiák munkája révén hatalmas lépést jelent Szent István koránájának egész országa felé.

Október elsejéig pályázhatnak a hadiárvák tanulmányi ösztöndíjakra.

Erszt Sándor dr. népjóléti miniszter a napokban tette közzé a hadiárvák tanulmányára vonatkozó ösztöndíjakról szóló rendeletét. A rendelet értelmében minden hadiárva, továbbá a hadirokkantak gyermekei tanulmányi ösztöndíjban részesülhetnek. A főiskolai hallgatók nyolcvan pengő, a középiskolák felsőosztályának tanulói hetven pengő, a középiskolák alsó osztályának tanulói hatvan pengő, tanoncok pedig ötven pengő évi ösztöndíjat kaphatnak. A tanulmányi ösztöndíjak ügyében a kérvényeket október elsejéig kell benyújtani a népjóléti miniszternek (Budapest, I., Lánchíd-utca 2.). A kérvényhez szükséges hivatalos nyomtatvány a népjóléti minisztériumban és az egyes járási népgondozó kirendeltségeknél kapható.

Vihar pusztított az egész országban.

A tikkasztó nyári meleget váratlanul kettészakította a mult hét folyamán az egész országban végig vonuló zivatar. A vihar augusztus hó 7-én délután kezdődött és elemi erővel szántott végig nemcsak Magyarországon, hanem egész Középeurópán és Nyugateurópán. A zivatart legtöbb helyen jégeső kísérte, amely nagy károkat okozott a kertekben és szőlőkben. A szokatlanul hatalmas jégeső elverte a badacsonyi, szigligeti, tördemlei, ábrahádi, kisörsi szőlőtermések jó részét. A diónagyságu jégdarabok Szigligeten hetven százalékos kárt okoztak a szőlőkben. Sulyos károkat okozott a jég Lesencetomaj, Istvándi, Németujfalu, Balatonederics, Hegymagos, Nemesgulács, Káptalanóti, Kékkút, Révfölde és Kővágóörs községek határaitban. A Balaton környékén háromdekagrammos jégdarabok is estek. Vasváron a vihar teljesen letarolta a község határát, az itéletidő következtében a vidék szőlő- és gyümölcsstermesze teljesen megsemmisült. A vihar sok ház tetejét megrongálta s a mozgószínház épületének tetejét lesodorta. A sopronmegyei Süttörön a villám felgyújtotta Kustics Pál pajtáját. A tűz nyomán nyolc ház pusztult el. Nagycenkén a községi bíró házába csapott be a villám. A bíró pajtája és a gazdasági épületek leégtek, de a tűz elterjedését sikerült megakadályozni. Szeged fölött felhőszakadás vonult el, amely vízzel telítette meg a mélyebbfekvési utcákat és az eső sok helyen a lakásokba is behatolt. Budapesten a budai oldalon, különösen a Svábhegyen okozott nagy károkat a vihar. A pesti oldalon a Városligetben sok fa kidőlt a szélvész következtében. Több közlekedési balesetet is okozott a rendkívüli időjárás a fővárosban.

A nemzet saját erejéből álljon talpra!

Ötszázezer lehetősebb adófizető adjon össze kétszáz millió pengőt. — A rövidlejáratú külföldi kölcsön ügye kedvezően áll.

Azok a pénzforgalmi korlátozások, melyeket a kormány a kényszerítő okok nyomása alatt elrendelt, termétszerszerűleg rendkívül súlyos zavarokat idéztek elő gazdasági életünk minden ágában. Éppen ezért megfelelő könnyítések életbeléptetése céljából tanácskozások folynak az ipar, kereskedelem és mezőgazdaság vezető tényszerű bevonásával. Az ipar nyersanyagellátása, a gabonakereskedelelem finanszírozása, a kereskedők ipar-cikk beszerzése, szóval a hitelezés megindítása a megoldásra váró fontos kérdések.

A gazdasági körök az első komoly lépést a *betétek felszabadításától* várják. A jelenleg érvényben levő rendelkezések augusztus hó 14-ig tartják hatályban a bankbetétek kifizetésének tilalmát. Kérdéses azonban, hogy augusztus hó 14-ike után megtörténhet-e a teljes felszabadítás?

A *rövidlejáratú kölcsön ügye még nem nyert elintéztést, bár minden valószínűség szerint rövidesen sikerrel fog jární.* Éppen e külföldi segítség elhuzódása okozza, hogy a legszámottevőbb gazdasági körök most már azt a véleményüket hangoztatják, hogy a *pénzügyi válságból kivezető utat saját erőnkől kell megkeresni.* Így terv merült fel külföldi pénzhitel helyett *külföldi nyersanyag-hitel* megszerzésére. Ennek előnye az volna, hogy például két éves hitel mellett, két esztendőig nem kellene külföldi pénzt kivinnünk az országból, viszont ez idő alatt kivitelünk fokozásával gyarapíthatnók külföldi pénzkészleteinket.

Egy másik rendkívül érdekes tervet *Friedmann Ignác* dr. budapesti ügyvéd vetett fel. A terv szerint *kétszáz millió pengő* elég volna ahhoz, hogy államháztartásunk egyensulya és a szükséges külföldi pénzkészletünk biztosítva legyen. Az ország két millió adózó polgára közül *ötszázezer önként fizessen négyszáz pengő értékű idegen pénzt a magyar államnak és az így befolyó összegből nemzeti alapot kell teremteni.* Az összegyűlt kétszáz millió pengő értékű külföldi pénzt kamatmentes letétként a *Nemzeti Bank* kapja és erre támaszkodva, hatszáz millió pengőt bocsáthatna ki, amivel helyreállna a gazdasági élet rendes működése. *Friedmann Ignác* ötletét kormánykörökben is rokonszenvesen fogadták és rámutattak arra, hogy *a külföldön is rendkívül jó hatást keltené ez a belső erőnkre támaszkodó kibontakozás.*

A *Magyar Nemzeti Bank* hozzájárult ahhoz, hogy *Nemzeti Valutalelet Számla* cím alatt számla nyitassék, melyen nyilvántartják a felajánlott összegeket. E tervnek a társadalom minden rétegében erős visszhangja támadt és az *adakozások máris megkezdődtek.* *Serédi Jusztinián* hercegprimás pásztorlevélben szőlította fel a papságot a terv propagálására, *Esterházy Móric* gróf pedig arra vállalkozott, hogy a főúri köröket nyeri meg az önkéntes felajánlás számára.

Friedmann dr. egyébként augusztus hó 8-án, szombaton este a rádióban ismertette nagyjelentőségű tervét és felszólította a társadalom minden rétegét az adakozásra.

A kormány véget vetett a pengővel folytatott üzérkedésnek.

Az új rendelet szerint pengőt, értékpapírt és idegen pénzt a Nemzeti Bank engedélye nélkül tilos külföldre vinni.

A világgazdasági válság és a pénzügyi események által adott helyzetben a *külföldre való fizetési forgalom szabályozása is szükségessé vált.* Ezt célozták már a július hó 17-én megjelent kormányrendelet idevágó intézkedései, melyeket az augusztus hó 8-án megjelent újabb kormányrendelet kiegészít. Ezzel a rendelettel a kormány *gátat vet a pengővel folytatott üzérkedésnek* és egyben gondoskodik arról, hogy a külföldre szállított árukért befolyó külföldi devizák és valuták a meglévő készletek kiegészítésére fordíttassanak, hogy így a megokolt igénylések, első sorban pedig a termelés zavartalan folytatásához szükséges áruk importjával kapcsolatos igénylések *külföldi fizetési eszközökben kielégíthetők legyenek.*

Az új rendelet szövege.

A 4500/M. E. számú új rendelet főbb intézkedései a következők:

1. A *Magyar Nemzeti Bank engedélye nélkül tilos* a) pengőnek külföldre kinalása (kijánlása) vagy külföldre átutalása, b) akár pengőértékre, akár külföldi értékre szóló hitel igénybevétele külföldön lakó személytől vagy külföldi cégtől, továbbá ily hitel nyújtása vagy meghosszabbítása külföldön lakó személy vagy külföldi cég részére, c) pengő befizetése, jóváírása vagy átutalása (készpénzben, csekkel, váltóval, utalvánnyal, takarékbetét könyvvvel, pénztárjeggyel stb.) külföldön lakó személy vagy külföldi cég javára, kivéve a külföldi értékre szóló értékpapírok lejárt kamatát vagy osztalékát.

2. A *Magyar Nemzeti Bank engedélye nélkül tilos kivinni* a) belföldi vagy külföldi pénzt, valamint akár pengőértékre, akár külföldi értékre szóló csekket, váltót, utalvánnyal, takarékbetét könyvet, pénztárjegyet és általában bármely más pénzt helyettesítő eszközt, b) akár pengőértékre, akár külföldi értékre szóló értékpapírt, kamat- vagy osztalékszelvényt, kivéve a külföldi értékre szóló értékpapírok lejárt kamat- és osztalékszelvényeit, c) vert vagy veretlen, fel nem dolgozott aranyat, ezüstöt, platínát,

Az utazási és kisebb határszéli forgalomban az a) pontban említett pénz- és pénz helyettesítő eszközök személyenként 300 pengő erejéig a *Magyar Nemzeti Bank engedélye nélkül is kivehetők.*

3. Aki *értékpapírt, vagy 300 pengőt meghaladó értékű árut vagy egyéb vagyontárgyat* kivit, köteles vagy az értékpapír, áru vagy egyéb vagyontárgy ellenértékét a *Magyar Nemzeti Banknak* külföldi pénzben, a pengőben folyósítandó ellenérték ellenében, azonnal beszoigáltatni, vagy pedig a *Magyar Nemzeti Bankkal* szemben írásban kötelezettséget vállalni arra, hogy az értékpapír, áru vagy egyéb vagyontárgy ellenértékét külföldi pénzben a bevételezés után azonnal, de legkésőbb a *Magyar Nemzeti Bank* által a fél meghallgatása után megállapított időn belül, a pengőben folyósítandó ellenérték ellenében, a *Magyar Nemzeti Banknak* beszoigáltatja.

Nem esnek a jelen szakasz rendelkezései alá az utas saját használatára szolgáló podgyásza és saját használatára szolgáló egyéb dolgai.

4. A jelen rendelet szempontjából külföldi cégek Magyarországon lévő telepei (fiókjai, képviselői) a belföldi cégekkel, a belföldi cégeknek külföldön lévő telepei (fiókjai, képviselői) pedig a külföldi cégekkel egy tekintet alá esnek.

5. A jelen rendeletben foglalt tilalmak és korlátozások a *Magyar Nemzeti Bankra* nem terjednek ki. A *Magyar Nemzeti Bank* a jelen rendeletben foglalt tilalmak és korlátozások alól felmentést adhat.

6. További intézkedésig külföldi fizetőeszközök (valuták és devizák) *tőzsdéi forgalma szünetel.* Mindazon esetekben, amikor fennálló jogszabályok vagy ügyletek rendelkezései szerint a budapesti tőzsde deviza- és valutajegyzései irányadók, a *Magyar Nemzeti Bank* hivatalos árjegyzései érvényesek.

Aki a jelen rendeletben foglalt valamelyik tilalmat vagy korlátozást megszegi vagy kijátzza, — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

Megjelent az igazságügyminiszter adósvédelmi rendelete. A követelések behajtásának célját nem szolgáló költségektől mentesítik a végrehajtást szenvedőket.

Az ingatlanra vezetett végrehajtás szabályainak kiegészítéséről az igazságügyminiszter legutóbbi rendeletet adott ki. A rendelet olyan rendelkezéseket léptet életbe, amelyek módot adnak a bíróságnak arra, hogy a követelések behajtásának célját nem szolgáló költségektől mentesítse a végrehajtást szenvedőket. A mezőgazdasági ingatlanok hasznélvezetére és hasznélvételére vezetett végrehajtás során a zár alá vétel és annak költsége sok esetben céltalannak mutatkozik. A zárgondnoki kezelés meghívja a birtokos gazdálkodását és a zárgondnok költsége gyakran fölemésztja a birtok jövedelmét, hanem a kielégítési végrehajtás során elérhető eredményt is. Eképp úgy az adósnak, mint a végrehajtnak is az az érdeke, hogy zárlati költsége minél ritkábban és minél kisebb mértékben merüljön fel.

A rendelet szerint mezőgazdaság, erdőgazdaság, szőlő- vagy kertgazdaság célját szolgáló ingatlan hasznélvezetére vezetett végrehajtás esetében a zár alá vételt mindig csak a felek meghallgatása után lehet elrendelni és csak akkor, ha valószínűsíthető, hogy a zár alá vétel a költségeken felül a hitelezők kielégítését számbavehető mértékben fogja szolgálni, vagy az ingatlan termőképességének fenntartása végett szükséges, valamint ha a zárlat elrendeléséhez a végrehajtást szenvedő maga is hozzájárul. A követelés kielégítése címén egyáltalában nem lehet a zár alá vételt elrendelni, ha az ingatlan területe 12 katasztrális holdnál nem nagyobb, ha csak zárgondnokul a végrehajtást szenvedő nem szerepel.

Rendszerint, ha a zár alá helyezés el is rendelhető, a zárgondnoki teendőkkel bármely mezőgazdasági ingatlanon a végrehajtást szenvedőt kell megbízni. Kivéve, természetesen, ha ez megbízhatatlan, vagy nincs kellő szakértelme, vagy ha a megbízást nem fogadja el. Abban az esetben, ha a zárgondnoki teendőket a végrehajtást szenvedő látja el, az utóbbit a bíróság felhatalmazhatja, hogy a zárlati jövedelemnek bizonyos részét a saját és háznépe létfenntartási költségeinek fedezésére fordítsa. A végrehajtást szenvedőt a zárgondnoki kezelésben a végrehajtnak bármikor ellenőrizheti és számadásra szoríthatja.

A zár alá vétel eseteit korlátozó e rendelkezések alól a rendelet kivételt tesz a hasznélvétel beszéde céljából szükséges zárlat esetében, továbbá az esetében, ha a zárlati kezelés elrendelését a végrehajtnak oly követelés kielégítése végett kéri, amely záloglevelek, kötvények, vagy egyéb címletek kibocsátásának alapjául szolgál s a követelésnek ez a külön jogi természetű a telekönnyben fel van jegyezve. E kivételes esetekben lényegében az eddigi jogállapot marad érvényben.

Végül azt is kimondja a rendelet, hogy ha a bíróság azt észleli, hogy a zárlati kérelmek előterjesztésével, vagy a zárgondnoki működéssel szükségtelen költségeket okoznának gyanú személyek, akik fegyelmi hatóság alatt állanak, erről a bíróság a fegyelmi hatóságot hivatalból értesíteni köteles.

Halaszthatatlan intézkedéseket sürget az agrárblokk,

a buzakatasztrófa elhárítása és az inségsújtotta gazdák megsegítése érdekében.

Az Egységspárt agrárblokkja augusztus hó 6-án ülést tartott Marschall Ferenc dr. elnöke mellett. Marschall Ferenc megnyitó szavaiban utalt a mezőgazdasági helyzet rendkívül súlyos voltára. Hangsúlyozta, hogy a legsürgősebb intézkedésekre van szükség s e pillanatban nemcsak egy termelési ág megmentéséről van szó, hanem sokkal többről, arról, hogy alapot kell teremteni az országban a kormánynak a gazdasági és hitelélet rendjének biztosítását célzó történelmi felelősségű munkájához. Ez pedig más termelési ágak jelentőségének elismerése mellett is nem lehet más, mint a mezőgazdasági termelő munka eredményességének biztosítása minden lehetőség kimerítésével. A buza árkatasztrófia következményeiben szinte belátha-

tatlan. A takarmányinség, a kársújtotta vidékek ellátásának biztosítása, a mezőgazdasági hitellelben felmerült jelenségek mind a ma égető kérdései, amelyeket az agrárbloknak a legsürgősebben tárgyalni kell. A kormány segítő készségére vetett bizalom alapján állva, az agrárblokk a való helyzet őszinte feltérásával és a segítés lehetőségének komoly tanulmányozásával kívánja a kormány felelősségteljes munkáját alátámasztani.

Az elnök megnyitó után Lukács Béla, az értekezlet előadója ismertette a határozati javaslatot:

— Az értekezlet minden tagja tudja, — mondotta többek közt — melyek azok a súlyos bajok, melyek a magyar gazda vállait immár kibírhatalan sulytal nyomják, éppen ezért az általános helyzet ismertetésétől eltekintek, csupán azokkal a speciális nyomorúságokkal fogok foglalkozni, melyek a különböző elemi és rovarkárok folytán állottak elő, különösen a Miskolci Mezőgazdasági Kamara területén, de sajnos, az ország más részein is.

— A Miskolci Mezőgazdasági Kamara területének jelentékeny részén 1928-ban nagymértékű aszály, 1929-ben az ismeretes tavaszi fagy, 1930-ban egy eddig még ismeretlen mértékű jégkár, 1931-ben pedig a szerezsenpoloska kártétele azok a gazda hibáján kívül álló körülmények, melyek a termést csaknem teljesen megsemmisítették. Ezeknek következtében ma az említett vidék gazdái ott tartanak, hogy nem töketörlesztést, vagy kamatot, hanem adót sem képesek fizetni! Általánosságban másfél mázsára tehető a katasztrális holdankénti buza termés, minőségére pedig teljesen értéktelen, silány minőségű áru. Ebből a termésből a gazdának nem telik sem vetőmagra, sem téli eleségre, mert a vetési időig készletét feléli.

— E vidék gazdáin segíteni emberi kötelesség még akkor is, ha maga az állam oly nehéz helyzetben van, mint amilyen súlyos helyzetben tényleg van. Ez nemcsak gaz-

Mezőkövesdi legények.

NEURASTHÉNIÁJÁT,

ischiását, zsábáját, valamint mindennemű ideges bántalmát, ér- és anyagcsere zavarait csak **eredeti** gallspachi Zeileis gyógymóddal kezeltesse, amellyel Zeileis Gallspachban és orvoskövetői az egész világon a betegek százazreit gyógyították már meg.

Eredeti gallspachi Zeileis

géppel gyógykezel:

Dr. Blechner Barna orvos, **Andrássy-ut 52.** (Oktogonál.)
Kezelés esetenként 3.— P.

dasági, hanem politikai szükségszerűség is. A gazdának már csak adóssága van, hitele nincs, tehát önmagán segíteni nem tud. A vidéken máris megindult a spekuláció. Tudok esetről, hogy *kerületembeli gazdának az egyik malom 25 pengős áron kínált búzát ugyanakkor, amidőn Bihar vármegyében a 83 kg-os búzáért 5 és fél pengőt kínálnak.*

Lukács Béla végül a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

1. A kársujtotta vidékek ötven katasztrális holdon aluli gazdait megfelelő minőségű és mennyiségű buza és rozs vetőmaggal kell ellátni, olymódon, hogy az *természetbeni kamatmentes kölcsön legyen.* A vasuti fuvar költségeit a földművelésügyi tárcának kell vállalnia. A gazda jövő terméséből a kijelölendő gyűjtőhelyen, vagy vasuti állomáson annyi búzát vagy rozsot szolgáltasson be, amennyit most vetési célokra kölcsön kapott.

2. Amennyiben a kár a hetvenöt százalékot meghaladja, az ebbe a kategóriába tartozó gazdák hasonló feltételek mellett *téli eleségre való gabonát* kapjanak.

3. A károsult vidékek gazdái részére megfelelő mennyiségű és minőségű *kenyérmagot kell boletta-mentesen, forgalmi áron, kedvező fizetési feltételek mellett biztosítani*, esetleg természetbeni visszaszolgáltatás kötelezettségével. Az uzsoraárak mindenáron megakadályozandók.

4. A denaturálásra szánt és még meglévő buza-készleteket a károsult vidékeken ki kell cserélni *idei termésű silányminőségű búzára, mégpedig a birtok-kategóriákra való tekintet nélkül, a Futura bizományos közbejöttével.* A csere útján befolyó silány buza feltakarmányozandó.

5. Az *akcióhitelek a károsult vidékek összes gazdájánál egy évre meghosszabbítandók és az eddigi fizetésre méltányos haladék nyújtandó.*

6. A kársujtotta vidékeket szigorúan körül kell határolni.

Az előterjesztett javaslatokat az értekezlet egyhangúlag magáévá tette, majd a vita során *Herczeg Béla* felhívta a figyelmet a Futurának a legutóbbi napokban kiadott körlevelére, amelyben értesíti a gazdákat, hogy *augusztus 12-iki vételár mellett történjék az igénybevett zöldhitelek elszámolása.* Hangsúlyozza, hogy a mai katasztrális buzaárak mellett ez az elszámolás ki nem fejezhető kárt jelentene a gazdákra s ezért a kormány illetékes ténylezői *függessék fel az elszámolást szeptember végéig.*

Temple Rezső a borkérdés jelentőségére hívta fel a figyelmet s olyan intézkedéseket kért, amelyek lehetővé teszik a szőlő akadálytalan exportját.

Patacsi Dénes a földhözjuttatott gazdák bajával foglalkozott s hangsúlyozta, hogy az *annak idején történt ármegeállapítások tarthatatlanok s felborítják a földreform-törvényben lefektetett célokat.* Szóváltotta a földteherrendező bizottság vontatott működését és hangsúlyozta,

hogy ennek a szervezetnek minden bürokrácia kiküszöbölésével minél gyorsabb tempóban kellene likvidálnia a tárgyalásra váró ügyeket. Figyelmeztet arra is, hogy *a kis-üstösök ezer-ezerkétszáz pengős új gép beszerzésére akarják kényszeríteni, ami elviselhetetlen megterhelést jelent.*

Krüger Aladár a buzaértékesítés érdekében sürgős intézkedéseket kíván, különösen a spekuláció kikapcsolására s kérte, hogy *állami intervenció történjék a legkisebb faluban is.* Lehetetlen azt az értékuhanást nézni, amely a legutóbbi hetekben érte a búzát. Az árverések kiméletlenségéről beszélt s kérte a pénzügyi kormányzat intézkedését azíránt, hogy *a bankok a mai nehéz helyzetben minél méltányosabban járjanak el a bajbajutott gazdáknál.*

Simon András hangsúlyozta, hogy a felvetett gondolatok pénzügyi oldaláról sem szabad megfeledkezni, mert hiszen minden felvetett gondolat az állam pénzügyeinek további igénybevételét teszi szükségessé. Ő is felhívta a figyelmet az árverések körül nem egy helyen tapasztalható visszasságokra és hangsúlyozta, hogy *a magyar búzát a magyar államnak nem szabad cserben hagyania.*

Bobory György a dohánytermelési előlegek kiutalását sürgette, majd a hevesmegyei dinnyetermelők sulyos helyzetét tette szóvá.

Festetich Sándor gróf felszólalása után az értekezlet felkérte *Marschall Ferenc* elnököt, hogy az *elfogadott javaslatokat terjessze az illetékes kormánytényezők elé és gondoskodjék arról, hogy az agrárblokk legkésőbb augusztus utolsó harmadában ismét összeüljön.*

A kommunizmus felé sodródik Spanyolország.

Barcelonában 38.000 fém munkás sztrájkol. A legközelebbi héten alighanem 70.000 textil munkás lép sztrájkba. Mindinkább nyilvánvaló lesz az anarchisztikus irányzat. A felbujtogatott tömeg *elpusztította a villanytelepet, úgy, hogy a város sötétségben volt.* A rendőrség több ízben löfölgverést használt és szétosztatta a tömeget. Az orosz szovjet félhivatalos lapja, hosszú cikkben figyelmezteti a spanyol kommunistákat, hogy *ragadják meg a kitűnő alkalmat a spanyol proletárdiktatúra kikiáltására.* A sztrájkhullám és az egyre sulyosbodó gazdasági válság ugyanis általános elégtelenséget okoz és most ütött az óra, hogy a spanyol kommunisták *erélyes lépéssel meghódítsák a forradalmi érzésű tömegeket és diadalra vigyék az igazi spanyol forradalmat.*

A Newyork-konstantinápolyi repülőút hősei.

Boardman és Polando amerikai pilóták, akik ötven óra alatt lezállás nélkül Newyorkból Konstantinápolyba repültek és megdöntötték Endresz és Magyar rekordját.

Bizonytalan időre elhalasztották a folyamőrök toborzását.

A folyamőrés főparancsnoksága legutóbb felhívást bocsátott ki, amelyben közhírré tette, hogy szeptember 22-én, 23-án és 24-én Budapesten, a folyamőrés parancsnokságán folyamőr-jelentkezők részére toborzást tart. Scitovszky Béla belügyminiszter azonban a folyamőrés toborzását bizonytalan időre elhalasztotta. A toborzás új időpontját annakidején természetesen közölni fogjuk.

A Szent István-hét programja.

A magyar nemzet az idén is a mult hagyományaihoz méltó módon öhajítja megünnepelni első apostoli királyunknak, Szent Istvánnak augusztus hó 20-iki ünnepét. Az idén Buda várának ősi falai között fog elvonulni a Szent Jobbot kísérő színpompás menet, amelyet Magyarország bíboros-herceprímása fog vezetni.

A körmenet reggel 8 óra 30 perccor indul a Szent Jobb őrzési helyéről, a királyi udvari várplébániatemplomból és végigvonul a Palota-soron, a Szent György-téren, Szent György-utcán, Disz-téren és a Tárnok-utcán keresztül a budapesti koronázó-templomba, ahol a herceprímás ünnepi nagymisét pontifikál. Az ünnepi szentmisével egyidejűen a Szent István szobra előtt felállított oltárnál Nemes Antal dr. címzetes püspök, a Nádor-téren felállított tábori oltárnál Hász István dr. tábori püspök mond szentmisét. Az ünnepi szentmise végeztével a körmenet a Szentháromság-téren, Iskola-téren, Verbőczy-utcán, Bécsi kapu-téren, Nádor-utcán és téren, Uri-utcán, Disz-téren, Szent György-utcán és téren, Palota-soron át a Szent Jobbot őrzési helyére kíséri vissza.

A vidékről felutazó résztvevők Budapestig és innen vissza a kiinduló állomást, valamennyi vasúti és hajózási vonalon, személy- és gyorsvonaton minden külön igazolvány nélkül 50 százalékos kedvezményt kapnak. A menetérti 50 százalékos kedvezményes jegyek a Budapestre való utazásra a 100 kilométernél nagyobb távolságról érkezők részére augusztus hó 17-én éjjel utáni 1 órától augusztus hó 20-án délelőtt 9 óráig, a visszautazásra pedig augusztus hó 20-án déltől augusztus hó 23-án éjfélig érvényesek. A 100 kilométernél kisebb távolságról felutazók augusztus hó 19-én éjféltől 1 órától augusztus hó 21-én éjfélig élvezik a kedvezményt. Utmegszakításnak helye nincs. A főváros környékének forgalmát lebonyolító helyi érdekű vasutak augusztus 19., 20. és 21-én félórán fogják szállítani a közönséget Budapestre és vissza. Az egyesek és a csoportok elszállásolását Budapest székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala (IV., Deák Ferenc-utca 2.) intézi.

A Szent István-ünnepnek legkiemelkedőbb eseménye az idén is a körmenet és az aznap este tartandó nagyszabású gellért-hegyi tűzijáték lesz. Azonkívül lesznek népies színházi előadások, zene- és táncszínművek és sportesemények. A Magyar Földművelésügyi Minisztérium bizonyára kedves látványossága lesz a népies művészetet kedvelő közönségnek. Az egyik ilyen népies színházi előadás 18-án és 19-én este és 20-án délután a Bélyvárosi Színházban Magyar Szivárvány címmel kerül színre. A szereplők esküvői műkedvelők. A másik a Gyöngyös bokréta című dalos, táncos képsorozat, amelyet 19-én este és 20-án

délután a Városi Színházban mutat be tizenöt község népe. A Szent István-hét keretében zajlik le az idén az Iparos Szövetség 11-ik Országos Dalosversenye 500 vidéki résztvevővel a Zeneakadémián.

A Halászbástyán 19-én és 20-án este 9 órakor az Országos Rákóczi Szövetség támogatás hangversenyt rendez, amelyet 20-án az Országzászlónál történő őrségváltásnál is megtart.

Egész sereg sportesemény is esik Szent István hetére. Ezek sorában lesz 15-én és 16-án a magyar uszóbajnokság döntője, 20-23-án Magyarország atlétikai bajnokságának döntő küzdelmei, 23-án nemzetközi labdarugómérkőzés. A látványosságok számát szaporítják a löversenyek és a Nemzeti Lovarda lovasünnepje. A közönség számára nyitva lesznek az összes muzeumok, képtárlatok és állandó kiállítások. Augusztus 16-án nyílik meg a Károly király-ut 3. számú palotájában az országos rádiókiállítás, amely szeptember 3-ig marad nyitva.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A felsőház is megszavazta a felhatalmazási javaslatot.

A felsőház pénzügyi bizottsága augusztus hó 3-án tárgyalta a kormány felhatalmazási törvényjavaslatát. Popovics Sándor, a Nemzeti Bank elnöke, azt hangsúlyozta, hogy a mai viszonyok között az ország valamennyi erkölcsi, szellemi és anyagi erőinek összefogására van szükség. Hadik János gróf szerint az országgyűlés plénuma volna hivatott arra, hogy a mai napok fontos kérdéseiben intézkedjék. Somssich László gróf a mezőgazdasági súlyos helyzetével foglalkozott, Jankovich Béla a gazdasági élet hitelezésének kérdését tette szóvá. Simontits Elemér új javasolta, hogy a 33-as bizottság az országgyűlés egybehívását határozassa el olyan esetekben, amikor a bizottság és a kormány álláspontja valamilyen kérdésben szembekezdül. Teleszky János szerint minden társadalmi rétegtől áldozatokat kell kívánni, csak arra kell ügyelni, hogy ezek az áldozatok mindenkinél teherbíróképesség arányában követeljenek. Lényeges és azonnali eredmények az államháztartás egyensúlyának biztosítása érdekében csak a személyi járandóságok csökkentésében és a bevételek emelésében vannak. A kormányt ebbeli működésében mindannyiunknak támogatni kell. Ésszerű valutagazdálkodási rendszert kell bevezetnünk átmenetileg, mely számol az adott viszonyokkal.

A vita után Bethlen István gróf és Wekerle Sándor pénzügyminiszter válaszóltak az elhangzott kijelentésekre, majd a bizottság általánosságban és részleteiben elfogadta a törvényjavaslatot.

A felsőház plénuma augusztus hó 4-én tárgyalta le a javaslatot. Napirend előtt Borbély György intézett interpellációt a földművelésügyi miniszterhez a buzaértékesítésről. Mayer János földművelésügyi miniszter válaszóltak kijelentette, hogy az export csak igen nehezen indult meg. Rövidesen bevezetik a határidőbiztetés és ezzel nagyobb forgalom fog megindulni. A pénzforgalmi korlátozások megszüntetésétől várható az egészségesebb áralakulás. Hoyos Miksa gróf szerint most bontakoznak ki teljes súlyosságukban a Páris-környéki békediktátumok szörnyű hatásai. Ezután a földbirtokosok súlyos eladósodását tette szóvá. Már ott vagyunk, ahol a háború előtt voltunk, de a kamat kétszerese a békebelinek. Az államháztartás egyensúlyának helyreállítását célzó intézkedéseknél szem előtt kell tartani, hogy a mezőgazdaságra újabb terheket már nem lehet hárítani. Szcchenyi Aladár gróf szerint a pénzforgalmi korlátozásokat lassanként fel kell oldani. A mezőgazdaság ebben az esztendőben adót egyáltalában nem, vagy csak csekély mértékben lesz képes fizetni. A falusi nép a katasztrófális rossz termés miatt ki van téve az éhenhalás veszedelemének. Nagy- és kiscgazdák mindnyájan koldusok lettek. Végül a Földhitelbank bukásával kapcsolatos ügyeket tette szóvá. Hadik János gróf alkotmányjogi aggályokat hangoztatott a javaslatban lefektetett tágkörű felhatalmazás ellen, majd Baltazár Dezső hngsúlyozta, hogy a háború veszélyének fennállását ma csak az nem látja, aki vak. Ma a meg nem üzent rügháború folyik állandóan. A kormánynak, e gazdasági háború vezérkarának, adandó felhatalmazást ne írjelje senki. Ma ennek a hatalomnak birtoka és gyakorlása a lélek gyötrelme és a felelősség folytán a lehető legnagyobb áldozat. Nincs lelkiismeretes magyar ember, aki Bethlen István gróf kemény, gyakorlott kezéből jó lelkiismerettel át merné venni a hatalmat. Vegyük körül tehát őt bizalommal. Koós Zoltán szerint szükség van hitelszervezetünk újjászervezé-

Borszivattyuk,

permetezőgépek, bortöm-lők, sepróprézsákok, borderítők, címkék, dugók jutányos áron kaphatók.

Valamint összes egyéb pincégazdasági eszközök.

Nagy Ignác

szőlészeti és borászati gépek és eszközök lerakata. Budapest, VII., Károly király-ut 9.

Alapítotott: 1884.

Telefon: J. 415-15.

sére. A helyzet nem olyan, amelyből a magunk erejével is ki ne tudnánk jutni.

A vita befejezése után *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter, *Zsitvay* Tibor igazságügyminiszter és *Bethlen* István gróf miniszterelnök szólaltak fel, majd a felhatalmazási javaslatot a felsőház elfogadta. Ezután megválasztották a 33-as bizottság felsőházi tagjait: *Chorin* Ferenc, *Egry* Aurél, *Hadik* János gróf, *Hoyos* Miksa gróf, *Juhász* Andor, *Somssich* László gróf, *Popovics* Sándor, *Szterényi* József báró, *Teleszky* János, *Vészi* József és *Weisz* Fülöp személyében.

A felsőház üléseit bizonytalan időre elnapolták.

A képviselőházat elnapolták.

A képviselőház augusztus hó 6-iki, csütörtöki ülésén napirend előtt *Lázár* Miklós a tokajhegyaljai kőbányákból történt munkáselbocsátásokat tette szóvá. Az elbocsátott munkások száma ezer, legtöbbször családok ember. *Bud* János kereskedelmi miniszter válaszában kijelentette, hogy a kormány mindent el fog követni a Tokaj-vidék érdekében.

Ezután *Almásy* László elnök indítványt tett, hogy a Ház üléseit bizonytalan időre napolja el. A Gaal Gaston-párt tagjai és a szociáldemokraták ezzel szemben azt kívánták, hogy a Ház maradjon együtt.

A szociáldemokrata képviselők ezt az alkalmat is felhasználták arra, hogy példátlan botránnyal rendezzenek, sőt a mentelmi jog védelme alatt lázítsanak.

Végül is a Ház az elnök napirendi indítványát fogadta el és ezzel az ülés véget ért.

Megalakult a 33-as bizottság.

Augusztus hó 7-én, pénteken délelőtt tartotta meg a 33-as bizottság alakuló ülését, melyen a kormány részéről *Bethlen* István gróf miniszterelnök, *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter, *Mayer* János földművelésügyi miniszter, *Vargha* Imre,

Jakab Oszkár, *Kállay* Miklós és *Sztranyavszky* Sándor államtitkár vett részt.

Popovics Sándor korelnök nyitotta meg az ülést s felkérte a bizottságot, hogy válassza meg elnökeit. A bizottság a felsőház részéről *Juhász* Andort, a képviselőház részéről *Kenéz* Bélát választotta meg egyhanguan elnökévé. Helyettes elnök *Somssich* László és *Idány* Béla lett, előadó *Egry* Aurél és *Temesváry* Imre, jegyző *Chorin* Ferenc és *Marschall* Ferenc.

Kenéz Béla elnök nyitotta meg az ülést. A bizottság tárgyalásaira kimondotta a legszigorubb titoktartást, valamint azt, hogy a tárgyalásokról a nagyközönséget hivatalos közlemények útján tájékoztatja.

Jóllehet a bizottság összehívása kizárólag az alakulás céljából történt, a kormány az alakulás megtörténte után a sürgősségre való tekintettel előterjesztette a külpolitikával való fizetési forgalom ellenőrzéséről és szabályozásáról kiadandó rendelettervezetet.

Az országos bizottság, tekintettel arra, hogy az ország pénzügyi és gazdasági helyzetéről tájékoztatva még nem lehetett, nem ment bele a rendelettervezet érdemleges tárgyalásába, hanem a kormányra bízta annak eldöntését, hogy szükségesnek tartja-e a rendelet kiadását, és mennyiben kívánja figyelembe venni az egyes felszólaló bizottsági tagok részéről a rendelettervezet egyes rendelkezéseiről tett észrevételeket.

A bizottság ezután felhívta a kormányt, hogy legközelebbi ülésén részletesen tájékoztassa a bizottságot az állam háztartásának, valamint a közületek háztartásának és a közgazdaságnak helyzetéről, hogy a bizottságnak ezen az alapon módja legyen állást foglalni a kormány által előterjesztendő javaslatok kérdésében, valamint, hogy a bizottság tagjai is abban a helyzetben legyenek, hogy ezen az alapon konkrét javaslatokat teheszenek.

Itt említjük meg, hogy *Hadik* János gróf lemondott bizottsági tagságáról, a bizottság tárgyalásainak titkossága miatt.

Megállt a buza árzuhanása.

Junius hó 20-án jegyezték először a budapesti gabona-tőzsdén az új búzát, még pedig a 80 kilogrammos tiszavideki buza métermázsáját 13.80—15 pengős áron, boletta nélkül. Két hét alatt öt pengővel esett az ára, ugy hogy augusztus hó 4-én már csak 9—9.50 pengős áron jegyezte a tőzsde a 80 kilogrammos buza métermázsáját, természetesen boletta nélkül. Ez a hallatlan ártétörés majdnem teljes egészében megsemmisítette a boletta révén nyújtott hat pengős segítséget és ha a helyzet komoly mértékben nem javul, katasztrófával fenyegeti a földmivelő népet és megrendíti az egész gazdasági életünket.

A buza ártétörésének okait legelőszörban a pénzforgalmat korlátozó intézkedések folytán előállott pénzügyi szűkületben kell keresni. A gabonakereskedelelem nem rendelkezett a szükséges pénzzel, tehát nem vásárolt. A *Futura* sem tudta megkezdeni a gabonavásárlást abban a mértékben, amint kívánatos lett volna. Természetesen a pénzzel mégis rendelkező kereskedők sem vásároltak; tudták jól, hogy ilyenkor, aratás után, a gazdák részéről nagy a kínálat, ami feltétlenül áresést idéz elő; számítottak a bankzárlat áresőkkentő hatására is, várták tehát a kedvezőbb alkalmat. Így történt aztán, hogy egyes vidékeken a gazdák, csak hogy pénzhez jussanak, 5—7 pengőért vesztegették el búzájukat lelkiismeretlen, csupán a profitot leső ügynököknek.

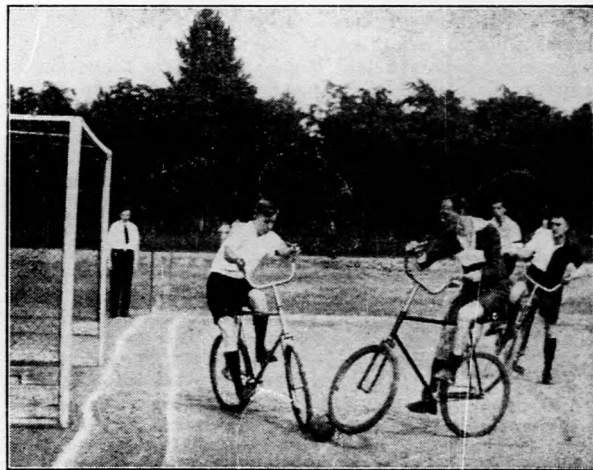
Hozzájárult az áresőkkentéshez az a sajnálatos körülmény is, hogy a kereskedelmi szerződésekhez fűzött remények mindezeideig nem váltak valóra. A Németországgal kötött kereskedelmi szerződés egyelőre nem lépett életbe, az olaszokkal kötött szerződés sem. Az osztrákok piauon — bár a kereskedelmi szerződés már hatályban van — bevásárló-kartel működik, mely erőszakosan lenyomja az árakat és szívesebben vásárolja az olcsó orosz dömping-búzát.

A katasztrófális árzuhanás megállításának módja — gazdasági szakemberek véleménye szerint — a határidő-üzlet visszaállítására, továbbá a malmok és gabonakereskedők számára a boletta értékének hitelezése volna.

Természetesen a buza ártetasztrófája a kormányköröket is erősen foglalkoztatja. A legutóbbi minisztertanácson elhatározták a gabona-határidőpiac megnyitását, az állami vásárlások sürgős megindítását és a gabonára adandó hitelnyújtás megkezdését, mellyel elejét vehetik annak, hogy a gazda gabonáját a mai példátlanul alacsony árakon eladja.

A tőzsde nyomban reagált a kormányintézkedések hírére, amennyiben — az augusztus hó 4-iki jegyzéssel szemben — augusztus hó 10-én a 80 kilogrammos tiszavideki buza métermázsájáért már 11.75—12.50 pengőt fizettek boletta nélkül.

Ez természetesen egyelőre vajmi csekély vigasz, ha meggondoljuk, hogy az elmúlt esztendőben a 80 kilogram-

Futball — biciklin.

Németországban már sok híve van e legújabb labdajátéknak.

mos tiszavidéki buzáért boletta nélkül 19.50—19.75 pengőt, három pengős bolettával pedig 22.50—22.75 pengőt fizettek; ezidén augusztus hó 10-én pedig ugyanezért a buzáért boletta nélkül 11.75—12.50 pengőt, hat pengős bolettával pedig 17.75—18.50 pengőt jegyeztek.

Ez a szörnyű áruhanás akkor történt, amikor a legutóbbi hivatalos termésjelentés szerint közel öt millió négyszázezer métermázsával kevesebb buzatermés várható a tavalyinál és Európaszerte rossz a termés. Minden ok megvan tehát annak a feltevésére, hogy télre és tavaszra a buza ára emelkedni fog. Ez egyébként a határidőpiac visszaállításának első napján, augusztus hó 10-én, máris kifejezésre jutott, amennyiben decemberi szállításra 13.70—13.72, jövő évi márciusi szállításra pedig 15.34—15.35 pengővel jegyezték a buza métermázsáját, boletta nélkül.

Ki hozhat forgalomba lisztet?

A kormány augusztus hó 7-én rendeletet adott ki, mely szerint (gabonából, buzából és kétszeresből) örölt (lisztet, darát) csak a malmok, cseretelek, pékek és kereskedők hozhatnak forgalomba. Mindenki másnak lisztet forgalomba hozni tilos. A rendelet célja az, hogy meggátolja a lisztnek a lisztforgalmi adó lerovása nélkül való forgalombahozatalát.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Időszerű tanácsok az állattenyésztés köréből.

A szopós csikók elválasztásának legmegfelelőbb ideje az 5—6 hónapos életkor. Ha módunkban áll, válasszunk el egyszerre több hasonlókorú csikót, mert a többmagával együttartott választott csikó hamarabb elfelejti anyját. A választott csikók részére abrakul fejenként 2.5 kg. zabot és 0.5 kg. lenmagpogácsát célszerű előírni és a legeltetésre való tekintettel az abrakot csak 1 százalékos takarmánymésszel kell kiegészíteni.

Az ígáslovak részére a löhere a legértékesebb zöldtakarmány. A lucernának, baltacimnek és a zabosbükkönynek valamivel kisebb a tápláló hatása. Könnyű munka esetén az ígáslovakkal ezek mellett nem kell abrakot etetni, de közepes, illetve nehéz munka esetén adjunk naponta a zöldtakarmány minősége és a munka minősége szerint 2—5 kg. abrakot. A kukorica etetése nyári melegben nem ajánlatos dolog, mert az hevíti az állatokat.

A teheneket járassuk ki a legelőre, de ha itt nem tudnának jóllakni, akkor adjunk nekik otthon kaszált zöldtakarmányt. A hosszuidéjű tenyésztésre szánt teheneket legeltetni szükséges dolog, mert állandó istállózás mellett korán előregednek és a tüdőbaj elpusztítja őket. A fejős tehének tápanyagszükségletét napi 8—10 liter tejtermeléshez a legelő, illetve a zöldtakarmány fedezi. Az olyan tehének, mely naponta 8—10 literrel többet termel, adjunk minden 1 liter tejföllethez számítva körülbelül 0.4 kilogramm abrakkeveréket.

Az elválasztás nehézségein átesett borjakat járassuk

EREDETI

The Whitort és Manchester-Star kerékpárok 3-5 évi jótállással kis részletre. Alkatrészek nagyban árban, külsők 5.40, belsők 1.80, lánc 2.80 stb., **HICO gyermek-kocsik** P 16-tól. **Gramofon és rádió szaküzlet.** Speciális javítóműhely.

Láng Imre mérnök, Budapest, VI., Teréz kört 3/e.

Kérjen árjegyzéket 1000 képpel ingyen.

ki a lehetőség szerint közelfekvő jómínőségű legelőre. A borju-, illetőleg növendéklegelők létesítése terén már egyes tolnai és baranyai községek szép eredményeket értek el és követésre méltó példát szolgáltattak az ország többi községeinek. A mi viszonyaink közt az 1 éven aluli borjuval ajánlatos még legeltetés mellett is 1—1.5 kg. abrakot etetni, hogy a fiatal állat jól fejlődjön. Egy éves koron túl azonban csak a növendékbikának jár abrak.

A fésűsgyapjus anyajuhokat fejjük mindaddig, míg tűrhetően táplálja őket a legelő. Fejésük gazdaságos dolog, mert egy-egy anyától 6—8 hét alatt 15—20 liter tejet lehet kifejni, ami 4—5 pengő jövedelmet jelent. Erre a pénzre a mai viszonyok közt a juhtenyésztőnek nagy szüksége van, mert különben a juhtenyésztés az alacsony gyapjuárak mellett ráfizetéssel járna. Ha az anyajuhoknak némi, 10—20 d-ska abrakpótlékot adunk, akkor a fejés nem befolyásolja hátrányosan a gyapjutermelet. A juhtermeletének fokozása azért is kívánatos, hogy a juhturóért ne fizessük el pénzünket a külföldnek.

A mangalicakocák tápanyagszükségletüket a legelőn is fedezik. Kétszeri malacoztatás esetén az előrehaladottan vemhes kocáknak az ellés előtti négy hétben adjunk naponta körülbelül 1/2 kg.-nyi abrakot.

Az elválasztott télimalacok takarmányozása az idén nagy gondot okoz a gazdáknak, mert az árpa nagyon drága. Árpahiány esetén telessünk rozs- vagy buzaocsut, esetleg tengerit és ezek mellett biztosítsunk nekik jó, lehetőleg lucernalegelőt. A jól fejlődő mangalica malacnak havonként 5 kg.-mal kell gyarapodnia.

Nyáron a baromfiólak szellőztetéséről és tisztántartásáról, valamint a kifutó rendbentartásáról meg ne feledkezzünk! Ha a nap heve rátűz a fából készült óra, akkor olyan meleg lesz benne a levegő, hogy a baromfi nem megy bele, hanem a fán hál. De meg a férgek is nagyon elszaporodnak nyáron az elhanyagolt ólban. Ezért alkalmazzák inkább a nagy ablakokat, hogy tökéletes szellőztetést lehessen elérni; a férgek terjedését pedig állandó tisztogatással kell megakadályozni, mert az álmatlanságtól és vérvesztéstől elcsigázott baromfi nem tojik, nem nő és minden betegség iránt hajlamos.

Ha a baromfiudvaron (kifutón) nincsenek fák vagy bokrok, akkor náddal, tengeri- vagy napraforgószárral fedett kaparóhelyeket kell készíteni, amelyek alatt árnyékok találnak a baromfiak. A kifutóban a deszkakeményre száradt földet fel kell ásnunk és alkalmas kell adnunk a tyukoknak mozgásra, kapargálásra. Nagyon ésszerű dolog vándorólabban kivinni a baromfiakat a mezőre s így kihasználni az időszaki legelőket.

Szőlőragya vagy peronospora.

Irta: Urbánji Jenő dr.

A szőlőnek legveszedelmesebb betegsége a *ragya*, vagy mint tudományos nevről nevezik, a *peronospora*. Kártétele olymértvű lehet, hogyha 3—4 egymásután következő évben tenyésztésére kedvező időjárás van s az ellene való védekezés elmaradt, a szőlőtöskéket menthetetlenül megöli. Ha korán tavaszodik, már májusban fellép. Könnyen felismerhető arról, hogy a szőlő zöld levelein kisebb-nagyobb sárgás foltok jelentkeznek, amelyek a nap felé tartva áttetszőbbek, mint a levél többi egészséges részei és olyanok, mint amikor a papirosra olajsepp esik. Ezért e foltokat *olajfoltoknak* nevezik. Ezek a foltok különösen az erek mentén és a levél szélén foglalnak helyet. Az olajfoltok megjelenése azt jelenti, hogy a gomba a levél belsejében már kifejlődött. Pár nap múlva a levél alsó lapján az olajfoltoknak megfelelően, fehér, sűrű, ragyogó és finom szálakból álló pihés bevonat keletkezik, amely olyan, mintha ott a levél cukorporral volna behintve. Ilyenkor azt szokták mondani, hogy a peronospora már kitört, *kivirágzott*. De ha az időjárás nem kedvez a gomba fejlődésének, t. i. ha száraz és meleg idő van, hetekig ott *lappang*

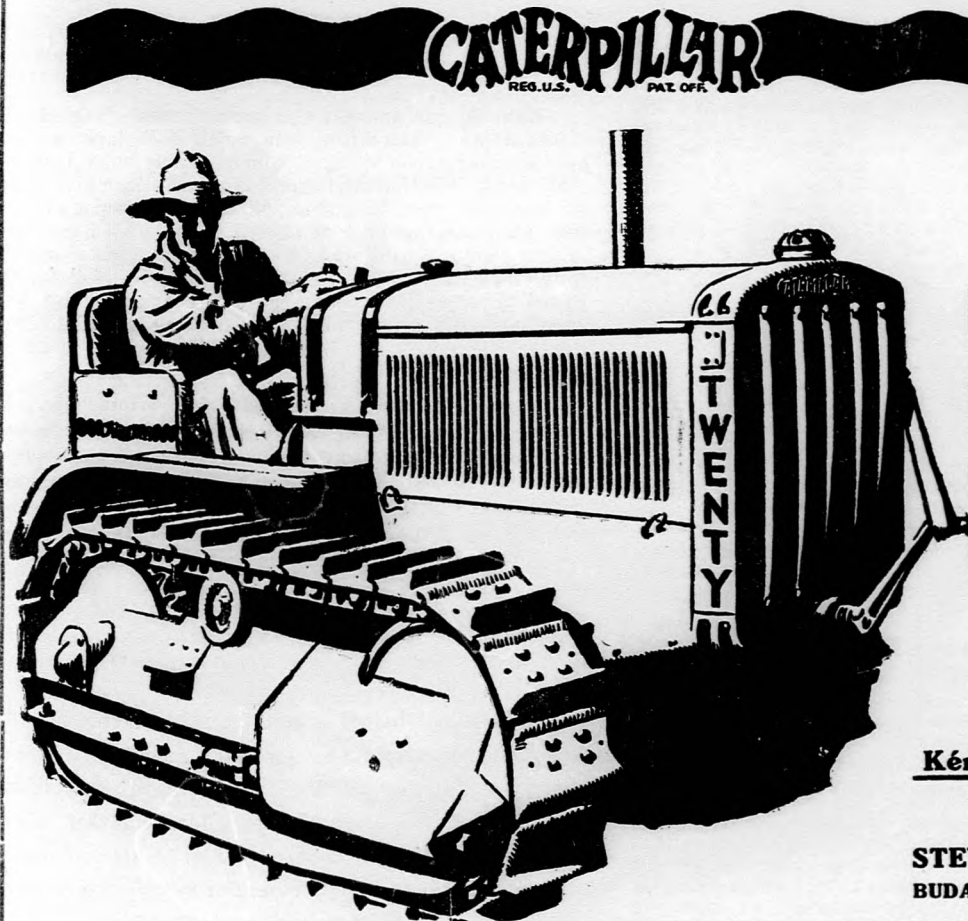
a betegség a szőlőlevél belsejében és csak alkalmas idők (esőzés) beálltakkor tör elő. Innen van az, hogy különösen esős nyáron, de általában nedvesebb vidékeken szokott a legveszedelmesebb mértékben pusztítani. A kivirágzásban lévő szálakon jönnek létre a kórokozó gombák nyári spórái, amelyek ráhullva más egészséges levelekre, esetleg fürtökre, azokat is megfertőzik és továbbterjesztik a betegséget. A kivirágzott olajfolt folytonos nagybodás közben később elsárgul, majd megbarnul, elszárad és részben kitöredezik. A levél gyakran lukacsos, rongyos lesz, míg végre egészen elhal és leesik a tőkéről, miáltal a tőke a tápanyagokat feldolgozó szerveitől fosztatik meg. Ezen jelenségről a peronospora betegséget népiesen *levélhullató betegség*-nek is szokták nevezni. Ha a leveleken csak kevés olajfolt jelentkezik, akkor az esetleg kiheveri a bajt, de ha fertőzés egymásután többször is történik, akkor a sok olajfolt összeolvad. Ekkor a levél gyorsabban szárad el és hamarabb hull le. Az olajfoltokra jellemző, hogy azok néhány szőlőfajtán sokáig sárgák maradnak, a karkán pedig liláspirosak.

Ahhoz, hogy a peronospora megfertőzze a szőlőt, szükséges, hogy a szőlő és főleg a levelek vízben bővelkedjenek, mert szikkadt, száraz levél nem eshetik a betegség áldozatául. Tehát eső, harmat vagy igen nedves kötött talaj igen előmozdítja a betegség terjedését. A gomba áttelelését a lehullott, elbarnult, elszáradt leveleken a nyár végén keletkező téli spórák végzik, amelyek a következő tavasszal indítják meg a betegséget.

A peronospora nemcsak a szőlő leveleit támadja meg, hanem megtámadja a szőlő minden zöld részét: fiatal hajtásait, szárait és a fiatal fejlődésnek induló bogyóit

is, amelyeken előbb barna, később pedig fekete foltokat okoz. Általában mindig a zsenge zöld növényi részeket támadja meg. A bogyók rendszeren előbb elsárgulnak, később pedig azokon is megjelenik az u. n. kivirágzás. Az így megtámadott bogyók azután lehullanak s ha maradt a fürtön ép bogyó, akkor a fürt csak igen ritka, mint mondani szokták, *madárkás* lesz. A peronospora megtámadhatja a kifejlett bogyókat is, amikor a bogyó ott, ahol az a nyéllel van összenőve, elkezd szinesedni, ráncosodni, majd megbarnul, megfeketedik, összezsugorodik, elszárad és lehull. Ezek az u. n. *bogyóhullás* esetei. Ha nagyon korán jelenik meg a peronospora, akkor a szőlőnek a virágzatát is megtámadhatja. Előfordulhat az az eset is, hogy előbb lép fel a virágon, mint a levélen. A virágzásban lévő beteg fürtök is úgy néznek ki, mintha liszttel volnának behintve. Természetesen az ilyen virágzat csakhamar lehull, ami a termés csökkenését fogja eredményezni.

A peronospora elleni küzdelemben a legfontosabb teendő a *permetezés*. Erre az 1 százalékos bordói (meszes-réz) vagy burgundi (szódásrész) lé használatos. Először akkor permetezzünk, amikor a szőlő hajtása még alig egy arasznyi (májusban) és alig van 5—6 levele. Ezen első permetezést akkor is el kell végezni, ha a betegségnek még nyomai sem látszanak. Ha ezt idejében végezzük el, a peronospora fellépését nagymértékben meg tudjuk akadályozni. De hogy a peronospora későbbi fertőzésétől is megóvjuk a szőlőket, a permetezést többször meg kell ismételnünk. Másodszor akkor permetezzünk, amikor a hajtások már pár arasznyiak, de mindenképpen a virágzás előtt. Az elvirágzás után a harmadik permetezést végezzük el. A két utóbbi esetben különösen bőségesen kell perme-

Ez a
traktor
versenyen
kivül áll

Kérjen prospektust.

STEYR MŰVEK R.-T.
BUDAPEST, VI., Lehel-u. 25.

tezni, hogy a fűrtöket is jól érje a permet. Gyengébb fertőzések esetében, vagyis olyan esztendőben, amikor a peronosporára kedvezőtlen az időjárás (száraz, meleg), akkor három permetezés elegendő szokott lenni. De az u. n. peronosporás esztendőben a permetezést a bogycók éréséig 2—3 hetenként a szükséghez képest meg kell ismételn. Rendesen öt gondosan elvégzett permetezéssel megvédhetjük szőlönket a peronospora pusztításától.

Virágzástól kezdve a permetezések rézkénporozással helyettesíthetők. A fűrtperonospora elleni küzdelemben a peronospora még előnyösebb, mint a permetezés, mert a finom por jobban be tud hatolni a bogycók közé, sőt a viaszos bogycóra rá is tapad, holott a permet azokról lepereg.

Ügyelni kell még arra, hogy a peronosporás lehullott növényi részek ne maradjanak a földön heverve, hanem azok mindenkor gyűjtessenek össze és égettessenek el, mert azok a következő esztendőben a peronospora megindító lehetnek. Ősszel pedig jó ásonyi mélységben forgassuk meg a talajt, hogy az esetleg még a felszínen maradt beteg növényi részek a talaj mélyébe kerülve, elpusztuljanak.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A gyümölcsértékesítés megkönnyítése.

A dinnye és minden gyümölcs értékesítésének megkönnyítése végett a *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara* felhívja a dinnye-termesztő gazdákat és mindazokat, akik bármilyen gyümölcs-terméssel rendelkeznek, hogy termésüknek részben belföldi, részben a minőség kiválósága szerint külföldi értékesítésének megkönnyítése céljából azonnal jelentsék be a pontos hely és cím megjelölésével termésük fajtáját, mennyiségét a *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Kertészeti Osztályához, Debrecen, Hunyadi-utca 5. szám alá*. Akiknél, vagy ahol egy környéken többeknél nagyobb mennyiségű gyümölcstermés kerülhet eladásra, oda szakképzett csomagolók ládákkal és csomagolóanyagokkal együtt fognak kiszállani és a gyümölcsöt helyben veszik át; a kisebb mennyiségeket maguk a termelők adják vasutra. Minden gyümölcsöt a legjobb árt elérhető időben értékesítenek. A termelőt a bejelentés után azonnal tájékoztatja a Kamara.

Díznók eszik meg a gyümölcsöt.

Az augusztus hó 5-iki kiskörösi hetipiacra a helyi és környékbeli termelők szekerderékszámra hordták fel a szebbnél-szebb gyümölcsöt. Több száz métermássa vörös szilva, ringló, körte és alma, rengeteg görög- és sárgadinnye, valamint főzni való csöves kukorica halmozódott így össze a piacon. Nagy volt a kínálat a koránérő szőlőfajtákból is. A kofák és kereskedők azonban, kik máskor özőnével lépik el az óriási forgalmu kiskörösi piacot, ezúttal nem jelentkeztek, minek folytán az árak katasztrófálisan lemorzsolódtak. A helyi kereskedelem — kihasználva a kedvező alkalmat — egy filléren vásárolta a szilvát s négyöt fillért kínált a legszebb alma és körte kilójáért. A termelők azonban minden szorultságuk ellenére sem voltak hajlandók ilyen árak mellett elveszteni készletüket s inkább hazatérték és sertéseikkel etetik fel a drága gyümölcsöt.

A gyümölcsexportkereskedelem kívánságai.

A *Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában* a gyümölcs-exportörök bizottsága értekezletet tartott, hogy megvitassa a gyümölcs és főzések kivitelének a pénzforgalom korlátozása következtében utójában álló akadályok elhárításával kapcsolatos kérdéseket. Az értekezlet a legsürgősebb teendők gyanánt egyrészt azt jelölte meg, hogy a *gyümölcs-export lebonyolítása céljából megállapított gyümölcsexporthitelek az adott viszonyok között is biztosíthatóak a gabonaexporthitelek mintájára*, másrészt, hogy a Magyar Nemzeti Bank lássa el megfelelő pénzmennyiséggel azokat a vidéki pénztintézeteket, amelyek az exportgyümölcstermő vidékeken vannak, hogy ez utóbbiak a gyümölcsvásárlás céljából szükséges összegeket az exportörök rendelkezésére bocsáthassák.

Ha csak egyszer...

*Ha csak egyszer lehetnék én
Zivatar e földön,
Haragomtól romba dőlne
Minden sötét börtön.*

*Ha csak egyszer lehetnék én
Villám az égnek,
A szabadság lánggallosát
Hoznám el a népek.*

*Ha csak egyszer lehetnék én
Isten mennydörgése,
Nem sírna a magyar kezén
Bálintok csörgése.*

*Ha csak egyszer lehetnék én
Megvadult nagy orkán,
Halálmarkom ott ragadna
Ellenségünk torkán.*

*Ha csak egyszer lehetnék én
Egek harsonája,
Felébredne itt e népek
Minden katonája.*

*Ha csak egyszer adna Isten
Nékem nagy hatalmat,
Romba dönténék itt minden
Humis diadalmat.*

*Újra építeném ezt a
Nyomorult világot,
S újja teremteném benne
Nagymagyarországot!*

Irta: PÁLINKÁS BÉLA, (Szombathely.)

Hálaadó szentmise a kommunizmus bukásának évfordulóján. Augusztus 4-én délelőtt Budapesten a gyűjtőfogház kápolnájában a kommunizmus bukásának tizenkettedik évfordulója alkalmából hálaadó szentmise volt. Az istentiszteleten a magyar politikai élet számos kiválósága jelent meg, akiknek mindegyike annakidején, a vörösuralom alatt a gyűjtőfogház lakója volt. Az egykori tuzok testületileg vonultak fel a fogház kápolnájába, ahol *Psitok* Brunó, szentszéki tanácsos, a fogház nyugalmazott lelkesze mondotta a szentmisét, majd pedig gondolatokban gazdag beszédben emlékeztette hallgatóságát a vörös uralomra.

Lengyel ünnepség a mohácsi vész évfordulóján. A *Magyar Lengyel Egyesület* kezdeményezésére ez év augusztus hó 29-én a mohácsi vész évfordulóján Mohácson emlékművet állítanak a mohácsi csatában elesett ezerharász lengyel katoná emlékére. Az emlékmű körül hatalmas dombot hordtak össze, amelyben egy ládában elhelyezték azt a földet, amelyet a lengyelek küldtek Lengyelország minden vármegyéjéből. Az emlékművet augusztus hó 29-én leplezik le ünnepélyes keretek között. Az ünnepség előtt a mohácsi Fogadalmi-templom helyén *Hász* István dr. tábori püspök főpapi misét mond. A *Csele-patak*nál lévő hősi emlék előtt *József* Ferenc királyi herceg mond ünnepi beszédet.

Számos női bajnál a természetes „*Ferenc József*“ keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású „*Ferenc József*“ vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazták. A „*Ferenc József*“ keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A német államférfiak Rómában.

Az európai népek együttműködésének gondolata ismét előbbrejutott.

A német államférfiak *angliai*, majd *párisi* látogatása, az amerikai államférfiak *európai* látogatásai, hét hatalom *londoni* értekezlete és az angol államférfiak *berlini* látogatása után az elmúlt héten került sor a német államférfiak *római* látogatására. Ezek az egymást sűrűn követő megbeszélések arra vallanak, hogy lassanként mégiscsak utat tör magának az a felfogás, hogy *Európa mai szörnyű válságát csak őszinte együttműködéssel, a meglévő súlyos bajok közös és áldozatkész kiküszöbölésével lehet gyökeresen orvosolni*. Annyi máris örvendetes tény, hogy nemcsak ennek az igazságnak felismerése lett urrá, hanem a készség is megnyilvánul az együttműködés megalapozása felé. Persze, súlyos hiba volna azt várni, hogy most már a legrövidebb idő alatt elsimulnak az ellentétek; a tetszős nemzet segítségére siet a bajhajutóknak és végre megindul a nyugodt és biztos termelőmunka, szabad fejlődést és virágzást biztosítva Európa népeinek. Sajnos, ide nagyon hosszú, hallatlanul nehéz és rendkívül nagy kitaratást kívánó ut vezet.

A német államférfiak *római* látogatása egy szerény lépés ezen az úton. *Brüning* dr. német birodalmi kancellár és *Curtius* dr. német birodalmi külügyminiszter augusztus hó 7-én érkeztek *Rómába*, ahol rendkívül szívélyes fogadtatásban részesültek. A tiszteletükre rendezett díszbeneden *Mussolini* miniszterelnök pohárköszöntőjében arra utalt, hogy Olaszország teljesen megérti azokat a szükségességeket, melyek minden országra hármlanak. *A népek és kormányok szoros együttműködése a legjobb út a nehézségek leküzdésére*. *Brüning* német birodalmi kancellár azt a reményt fejezte ki, hogy *Németország és Olaszország gazdasági és politikai együttműködése meghozza gyümölcsét*.

A német államférfiak római megbeszélései során kialakult az a kívánság, mennyire fontos, hogy *valamennyi állam nemcsak politikai, de a gazdasági kérdésekben is együtt dolgozzék*. Ez adja meg a világgazdaság megmentésének lehetőségét, a *leszerelés pedig a világbéke megvalósulását*. A megbeszélések ebben az irányban, a két nemzetet illetően, teljes sikerrel jártak. *Brüning* német kancellár meghívta *Mussolini* miniszterelnököt Berlinbe. A német államférfiak római tartózkodásuk alatt meglátogatták a *pápát* is.

Felszabadították a német bankbetéteket.

Brüning német birodalmi kancellár augusztus hó 4-én a német néphez rádióbeszédet intézett. Beszédében legelső sorban arra kérte a tőkékkel rendelkező közönséget, hogy a *bankzárlat*

megszűnése után a bankok forgalmát meggondolatlan kivételekkel ne zavarja meg. A kancellár ezután utalt arra, hogy a gazdasági élet megrendülésének katasztrofális hatását a *német nép példás fegyelmezettséggel elhárította*. Az eddigi események bebizonyították, mennyire fontos az egész világ fejlődésére *Németország és Franciaország egymáshoz való viszonya*. Ma hosszulejáratu külföldi kölcsönt Németország nem kaphat, tehát *saját erejére és önbizalmára van utalva*.

Augusztus hó 5-én *felszabadították a német bankokban elhelyezett betétek kifizetését*. A fizetések újrafelvétele minden zavar nélkül ment végbe és az ügyfelek nem vontak vissza nagyobb összegeket. Érdekes, hogy *a betétek felülmutták a kivételek összegét*. Legrövidebb időn belül sor kerül a tőzsdéi forgalom felvételére is.

Bázelben a Nemzetközi Fizetések Bankja hozzájárult ahhoz, hogy a *Német Birodalmi Bank* százmillió dolláros, augusztus hó 6-án lejárt hitelt, három hónapra meghosszabbítsák.

Németország rövidlejáratu külföldi hiteleinek meghosszabbítása érdekében sikerrel kecsgető tárgyalások folynak.

Sorsdöntő nap.

Augusztus hó 9-én, vasárnap sorsdöntő napja volt Németországnak, melyet egész Európa feszült érdeklődéssel kísért. Népszavazást rendeztek ugyanis abban a kérdésben, hogy *mandátumának lejárta előtt feloszlassák-e a porosz országgyűlést vagy sem?* A német nemzeti szocialisták és kommunisták a feloszlátás mellett foglaltak állást, a mérsékelt pártok hívei ellene. A népszavazáson a mérsékelt pártok győztek és így *elhárították Németország felől a bizalmatlanság újabb hullámát*. A külföldi lapok ugyanis nyíltan hangoztatták, hogy a szocialisták és kommunisták fellépkedése esetén, *szó sem lehet arról, hogy Németország megértésre és kérésreinek meghallgatására találjon*. A német nép józansága Németországot és vele Európát az összeomlástól mentette meg.

A népszavazás során — sajnos — több ízben véres összeütközésre került sor a hatósági közegek és a kommunisták között, sőt egy gyorsvonat ellen bombamerényletet követtek el ismeretlen tettesek, abban a hitben, hogy a vonaton utazik *Brüning német birodalmi kancellár*. A robbanás alkalmával sok utas megsebesült. A rendőrség szerint a *tettesek vagy a kommunisták, vagy a nemzeti szocialisták sorából kerültek ki*. Kézrekerítőjük számára *húsz ezer márkás* pénztalimat tüztek ki.

A belügyminiszter szigorú takarékosági rendelete a fővároshoz. *Scitovszky* Béla dr. belügyminiszter a napokban szigorú rendeletet intézett a székesfőváros vezetőségéhez, amelyben értesíti a főváros vezetőségét, hogy a városi gazdálkodás minden ágában a takarékosági elvet a legszigorubbán alkalmazzák. A rendelet szerint a fővárosnál megüresedett állásokat egyelőre nem szabad betölteni, a hivatalokat és közüzemeket pedig a lehetőséghez képest egyszerűsíteni kell. A rendelet a dologi kiadásokat minimális összegre csökkenti. *Liber* Endre alpolgármester a miniszteri leirat kézhezvétele után intézkedett, hogy a rendeletben foglalt szigorú takarékosági szempontokat az egész vonalon érvényesítsék.

Bánságiak és a magyar óceánrepülők. Szép ünnepség keretében ünnepelték a bánsági magyarok földijüket, *Endresz Györgyöt és Magyar Sándort*, az Óceán diadalmas magyar repülőit. Az ünnepség Budapesten, a budai vígadóban zajlott le és az ünnepelő közönség között megjelent *Herezey* Ferenc, a Revizíós Liga elnöke és számos közéleti kiválóságunk, akik mind-egyike a Bánságból származik. Az első pohárköszöntőt *Niameny Mihály* dr. országgyűlési képviselő mondta a Kormányzó Úrra, majd pedig *Steiner* Ferenc volt országgyűlési képviselő és *Szigethy-Wargha* László miniszteri tanácsos az Óceánrepülőket köszöntötte fel a délvizdkiek nevében. Az ünnepeltek keresetlen szavakban köszönték meg a jóleső üdvözléseket.

Huszonöt ezer postagalamb repült Magyarországból Németországba. Augusztus hó 2-án huszonöt ezer német tenyésztesü postagalambot indítottak utnak Magyarországról Németország felé. A postagalambokat a német galambtenyésztők egyesület hozta Magyarországra és a galambok közül tizenhölcezer postagalambot a budaörsi mezőkről engedtek utnak. Hétézer postagalambot Debrecen város Piac-utcájából indítottak utnak Németország felé. A galambok nagyrésze még aznap délután megérkezett rendeltetési helyére, *Kölnbe*, továbbá *Frankfurt* városába. A huszonöt ezer postagalamb közül mindössze tizenegyet beteg galamb maradt Magyarországon. A sikeres galambrepülés híre a német tenyésztők elhatározta, hogy *jövő esztendőben közel száz ezer darab postagalambot indítanak Magyarországról Németország felé*.

BERGER IGNÁTZ

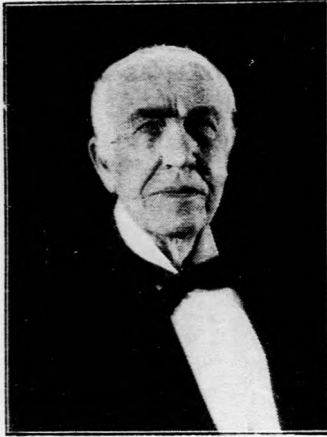
(Cégtulajdonos BARTÓK ÖDÖN)

Budapest, IV., Károly-kört 28. (Közp. Városház.)
Mindennemű valódi tájtékpa és szipka, borostán,
angol Bruyer fapipák, sétatobok, sakk- és domino-
játékok a legjobb minőségben.

Javításokat elfogadok.

Alapítva 1892

Ezen hirdetés bemutatása ellenében 5% engedmény jár.

A nagybeteg Edison.

A nyolcvanötévesztendős világhírű amerikai feltaláló Edison Alva Tamás, annyi nagyszerű készülék felfedezője, súlyos beteg. Képtünk a „nagy varázsló” (így becézik az amerikaiak) betegsége előtt készült.

Bombarobbanás a párisi-belgrádi expresszvonaton.

Véres bombarobbanás történt augusztus hó 2-án este fél-tizkor Zimony és Újváros között a párisi-belgrádi expresszvonaton. A vonat három kocsiában egymásután három bomba robbant fel s a robbanás teljesen összerongálta a vagonokat. A merénylet következtében tizenhárom utas súlyosan megsebesült. A sebesültek közül három másnap reggelre meghalt. Augusztus 3-án reggel az osztrák-serb határon az egyik vasuti kocsiiban fél kilogramm ekrazitombombát találtak, amelyet szerencsére idejekorán sikerült ártalmatlanná tenni. A zimonyi robbanáshoz hasonlóan Susák közelében is az egyik vasuti kocsiiban robbanás történt. A robbanás következtében többen megsebesültek. A szerb rendőrség jelentése szerint a bombák külföldi eredetűek s azt hiszik, hogy idegen kommunisták helyezték el a pokolgépet a vasuti kocsikban.

Meghalt az ország legöregebb asszonya.

Szeged-alsópartján augusztus hó 6-án meghalt Sziráki Istvánné özvegyasszony, akit a környéken mindenfelé csak „Annus néni” néven ismertek. Sziráki Istvánné 102 évet élt és azonos közé tartozott, akik tanui voltak a magyar szabadságharc nagy eseményeinek. Szirákiné ismerte Kossuth Lajost és Petőfi Sándort is. Amikor az idős urlasszony halála előtt magas életkoráról nyilatkozott, azt mondogatta: „Mindig csak azután vágyódtam, amit el lehetett érni könnyen. Mindig boldog voltam és elégedett.”

Csökkent a cukor- és sörtermelés.

A pénzügyminisztérium most tette közzé a kincstári részesezés alá eső cikkek gyártásáról szóló nyilvántartás adatait, amelyek szerint a most lezárult gyártási kampányban visszaesett ugy a cukor-, mint pedig a sörtermelés. A múlt év szeptember 1-én kezdődött és az idén június 30-án befejezett kampányban ugyanis a termelt cukor 2,104.167 mázsa volt, vagyis 114.250 mázsával kevesebb, mint az előző évben. A sörtermelés ugyanilyen mértékben esett vissza, mert 148.857 hektoliterrel 276.931 hektoliterrel apadt. A fogyasztási adatoknál szembevetendő a cukorkivétel visszaesése. A tavalyi és az idei időszak eredményeit szembeállítva ugyanis kiderül, hogy a cukorkivétel 451.715 mázsával csökkent és csak 761.287 mázsa volt. A sörfogyasztásnál a belföldi piac felvevőképessége gyengült, mert itt a fogyasztás 149.455 hektoliterrel apadt.

Két évig éltek a hajótöröttek egy szigeten, amíg megtalálták őket. Londoni jelentés szerint, egy angol kereskedelmi gőzös a napokban a Csendes Óceán egyik elhagyatott szigetén négy hajótöröttet talált. A hajótöröttek két évig éltek a szigeten s a legnagyobb nélkülözések között tengették életüket. A szerencsétlenek élelmiszerkészlete még múlt év november havában teljesen elfogyott és azóta különféle vadgyümölcsökből és halakból éltek. A hajótörötteket az angol hajó Uj-Zélandba szállították.

Szakadékba zuhant Sztrache Gusztáv főügyész. Sztrache Gusztáv dr. budapesti királyi főügyész a napokban az Ausztriában lévő Millstadt helység mellett turistakodás közben szakadékba zuhant és súlyosan megsebesült. A főügyész szenvedélyes turista és a szerencsétlenség napján is egyedül vágott neki a hegyeknek. Mintegy másfélórai gyaloglás után az egyik keskeny hegyi ösvényen megcsuszott s mintegy husz méter mély szakadékba zuhant, ahol ájultan terült el. A főügyész később magához tért és segítségért kiabált. A segélykiáltásokat az erdőőr hallotta meg, aki azonnal segítségére sietett. A súlyosan sérült főügyészt — lába és karja eltört — kórházba szállították, ahol megállapították, hogy sérülései súlyosak, de remélhető, hogy néhány hét alatt teljesen felépül.

Kitüntetett gazdasági munkások. Mayer János földmívelésiügyi miniszter a napokban elismerő oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki Botka Gergely gazdasági cselédet, aki ötven éve teljesít szolgálatot a tompai uradalomban. A kitüntetést a járási főszolgabíró adta át szép ünnepség keretében. — Markó Jenő dr. főszolgabíró a napokban adta át a földmívelésiügyi miniszter kitüntetését Bereczki János szabadszállási gazdasági munkásnak, aki negyvenöt évig szolgált egy folyóban gazdját.

Borkockával játsszák ki az amerikai szesztilalmi törvényt. Newyork egyik legelőkelőbb utcáján a napokban nyílt meg a Fino Sano nevű vállalat hatalmas szőlő-szőlőtermékekkereskedése, ahol két dollárért ugynevezett borkockát lehet kapni. A kockát sajtolt szőlőből készítik olyan vegyi eljárással, hogy ha a kockát vízbe teszik, hat héten belül borra lesz. Miután a szőlő-eladás és a szőlőtermékek eladása nem ütközik a szesztilalmi törvénybe, emnélfogva a hatóságok tehetetlenek az új vállalat szemben, melynek élelmes vezetője egy amerikai nő ügyvéd, aki ilyen módon játssza ki a szesztilalmi törvényt.

Hétszáz métermázsas uborkát öntöttek le a petróleummal egy cseh városban. Jicsiny csehországi városkában, amely uborkatermeléséről híres, a napokban az élelmiszerpiacon az uborka ára olyan mélyre zuhant, hogy a termelők költségeiket sem kapták volna meg az uborkaeladásnál. Az uborkaárusok a rettenetes áresés következtében készleteiket egy halomba rakták és a közel hétszáz métermázsas uborkát petróleummal öntötték le, amit azután felgyújtottak.

Kifosztotta a postát a postamester. Még augusztus elsején reggel történt, hogy Darány község postahivatalát kifosztva találták. A csendőrség azonnal erőyes nyomozást indított a rablók ellen s a nyomozás hamarosan eredménnyel is járt. A csendőri megállapították, hogy a postahivatalt Peilet Ferenc postamester saját maga fosztotta ki, miután előzőleg ezerötven pengőt elikkasztott. A hiányt ugy akarta pótolni, hogy betörés látszatát kelte, ugyanakkora összeget vett ki a pénztárból; ugy tervezte, hogy a nyomozás befejezése után a pénzt visszateszi. A postamestert letartóztatták s a kaposvári törvényszék fogházába vitték.

Sok gyermekes családnyak jutalmazása Fejérmegyében.

Fejér vármegye közönsége már harmadik éve jutalmazza a legtöbb gyermekes családnyakat. A mozgalom élén Széchenyi Viktor gróf, főispán áll. Ebben az évben augusztus hó 20-án, Szent István király napján harminckilenc sok gyermekes anyát jutalmaznak meg Székesfehérvárott.

Elsikkasztotta a munkanélküliek pénzt. A Magyarországi Famunkások Szövetségének budapesti központja a közelmúltban feljelentést tett a pécsi csoport vezetője, Hilsenkopf Sándor ellen, aki család útján több mint kétezer pengővel károsította meg a szövetséget. A vezetőség nemrégiben házivizsgálatot tartott, amelynek során megállapította, hogy Hilsenkopf évek óta hamis nyugtákat készített, amelyeknek alapján több mint kétezer pengő munkanélküli segélyt vett fel. A pénztárost a család felderítése után azonnal elmozdították állásából s a feljelentés alapján megindították ellene az eljárását.

„Baromfitömő-készülék”-kel

egy perc alatt tömhet és a fulladás ki van zárva és a jószág nem törődik. Sok időt nyer és könnyedén dolgozhat. Olcsó. Ha tíz libát kitömött, már megterül az ára. Kérje a 2. sz. árjegyzéket ingyen. Cím: **KUGLER SÁNDOR, MAKÓ.**

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése augusztus hó 31-én lejár, hogy a mellékelt befizetési lappon az előfizetési díjakat hozzánk juttatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

negyedévre	2 P
félévre	4 P
egész évre	8 P

Mutatványszámot — levelezőlap kérésre — ingyen küld a KIADÓHIVATAL.

Gyilkos anyja és leánya a bíróság előtt. A pécsi törvényszék a napokban vonta felelősségre Pápai Józsefnét és lányát, Pápai Erzsébetet, akik még ez év április 14-én Máriagyűd községben megfojtották a házukban lakó hatvanöt éves Bajár Ferencné. Bajár Ferencné már hosszabb ideje lakott Pápaiék házában s amikor április 14-én Bajárné felásatta kertjét, ezen összeveszett a háztulajdonossal, Bajárné a házastárs Pápai-család előlakásába menekült, azonban Pápainé és lánya utánamentek és megfojtották. A tárgyalás alkalmával a vádlottak beismerték a gyilkosságot, azonban azzal védekeztek, hogy az öregasszony állandóan iszákoskodott, adósságokat csinált s ezért minden munkájuk az öregasszony miatt kárba veszett. A bíróság Pápai Erzsébetet tíz évi fegyházbüntetésre ítélte, Pápai Józsefnét pedig, mint tettestársat szándékos emberölés büntette mitt hat évi fegyházbüntetéssel sújtotta.

Elbocsátják kifizetésű alkalmazottaikat a szocialista vezeték. Lapunk olvasói előtt ismeretes, hogy a szocialista vezeték mindegyike a sajtóban és az országgyűlésen egyaránt állandóan a munkanélküliségről és a nyomorról beszél. Nagyon tanulságos tehát az a leleplezés, amely a napokban a 8 Órai Újságban jelent meg. A cikk szerint a szocialista vezeték, akik mind bent ülnek a szociáldemokrata Általános Fogyasztási Szövetkezet szép jövedelmet biztosító igazgatósági állásaiban, a szövetkezet alkalmazottait ugyszólván éhbéért dolgoztatják. Most pedig az történt, hogy a szövetkezet igazgatósága csökkentette az alkalmazottak fizetését, s azt, aki a csökkentést nem fogadta el, állásából elbocsátották. A szövetkezet vezetői, ahol csak tehetik, népgyűléseken s a parlamentben éles hangon szónokolnak a magánvállalatok ellen, ugyanakkor pedig saját vállalatukban a legkíméletlenebbül járnak el alkalmazottaikkal szemben.

Leölt egy ügyvédet, majd öngyilkos lett a szerelmes asszony. Megdőböntött szerelmi dráma zajlott le augusztus hó 8-án délelőtt Budapesten a Szabadság-tér 15. számú házában, ahol Braun Desznő 43 éves asszony sósvával leöntötte, majd pedig agyonlőtte Roth Andor dr. ügyvédet. Brauné már hosszabb ideje üldözte szerelmével az ügyvédet, aki azonban nem akart hallani az asszonyról. Roth Andor augusztus hó 8-án el akart utazni a fővárosból s az asszony már reggel megjelent az ügyvédnél, akivel szóváltásba keveredett. Szóváltás közben Brauné töménysósvával arcon löntötte az ügyvédet s mikor Roth Andor a rettenetes fájdalom következtében menekülni próbált, Brauné revolvért fogott rá és halántékra lötte. A gyilkosság után Brauné maga ellen fordította a fegyvert s öngyilkosságot követett el. Roth Andor dr. a lövés következtében azonnal meghalt. Az asszonyt kórházba szállították, ahol azonban már nem lehetett rajta segíteni s súlyos sebébe belehalt. Az asszony táskájában százötven pengő találtak s egy levelet, amelyben kéri a hatóságokat, hogy az összeget temető-sére fordítsák.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Mi a különbség a kék mák és a szürke mák között? (T. L., Bajna.) — Felelet: A kék mák dúsabb olajtartalmu, jobb termőképességű és ennek következtében jobban értékesíthető, mint a szürke mák.

Kérdés: Hány százalékos az 1931. évre kivetett földadó? (3138. számú előfizető.) — Felelet: A földadó kulcsa a kataszteri tiszta jövedelem husz százaléka. A községi pótdadó kulcsa 50 százalék, azonban sok helyen belügyminiszteri engedéllyel főleemelték. Kéményadó nincsen. A kéményseprési díjakat akkor is meg kell fizetni, ha a kémények nincsenek használatban.

Kérdés: Részletre vettem házat s most kellene 1500 pengő összeget fizetnem. Hol kaphatok hosszulejáratu kölcsönt? (3206. számú olvasó, Szentotornya.) — Felelet: A gazdasági életünkben e hónap derekán beállott nagyméretű válság a hiteléletre egyelőre oly mértékben nehezedik, hogy emiatt sem rövid, de még kevésbé hosszú lejáratu kölcsönöket meghatározható időn belül a pénzintézetek nem folyósítanak. Kár is ebben az ügyben egyelőre bármit tenni. Sokkal okosabban teszi, ha az eladóval lép érintkezésbe s fizetési haladékokat kér.

Kérdés: 1. Hol lehet kertészeti és méhészeti tanfolyamot végezni? 2. Van több métermáza akacémézőnk, hol lehetne a mézet jól értékesíteni? 3. Hol van Magyarországon felső mezőgazdasági iskola? 4. Hogyan lehet valaki állami fogházoz? (2366. számú előfizető, Solvadtkert.) — Felelet: 1. A magyar királyi kertészképző iskola Baján van. Ide négy középliskolát végzett fiatalbereket vesznek fel. Tanulmányi idő három év, Felvétel végett az iskola igazgatóságához kell fordulni. Kertészegéségi tanfolyamok vannak még az Erzsébet királyné állami törzsgyümölcsösben, Budafőrsön. Tessék a törzsgyümölcsös vezetőségéhez fordulni. Méhészeti tanfolyamokat tart a magyar királyi méhészeti szakiskola, Gödöllőn. 2. Ajánlja fel a mézet a „Háztartás” fogyasztási Szövetkezetnek, Budapest, IX., Közraktár-u. 32. szám. 3. Békéscsábán, Budapesten, Gyöngyösön és Orosházán. A felső mezőgazdasági iskola négy évfolyamból áll. Felvétel végett az egyes iskolák igazgatóságához kell fordulni. 4. Ha fogházozni üresedés van, egy pályázati hirdetemény jelenik meg a Budapesti Közlönyben, amelynek alapján fogházozói állásra pályázni lehet a magyar királyi belügyminisztériumban. A fogházozóktól írni, olvasni tudást és előzetes katonai szolgálatot kívánnak.

Kérdés: Hol lehet belga fajnyulakat kapni? (L. J., Baranya-jenő.) — Felelet: Forduljon a Házinyultenyésztők Országos Egyesületéhez, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. Földmívelésügyi minisztérium). Tudomásunk szerint fajnyulakat kaphat még Doktor Gyula főjegyzőnél, Szilvásvárad.

Kérdés: Vidékünkön nem nagyon terem lóhere és lucerna. Miéfta takarmánymagot kellene vetni, hogy a jövő évben jó és nagytömegű takarmányt kapjunk? (H. F. J., Fertőszéplak.) — Felelet: Ha talajuk megfelelő mérszertartalmu, akkor baltacímot vessen.

Kérdés: 1. Hogyan lehet házilag rumot készíteni? 2. Hol kaphatok borászati szakkönyvet? 3. Hol lehet kapni házihasználatra való szódavizgyártó üveget és a hozzávaló szénsavtöltőnyeket? 4. Hol lehet tavaszi kopasz buzát kapni? 5. Van-e tavaszi kopasz árpa Magyarországon? 6. Hogyan lehet az ideai gyümölcsből ecetet készíteni? (S. I., Baltavár.) — Felelet: 1. Egy liter alkoholhoz egy liter vizet kell tenni s ezt jól össze kell rázni. A keverékehez egy adag rumeszeneciát adjon. A rumot még tetszés szerint kevés cukorral édesíteni lehet. A kész rumot azután hűvös helyen kell tartani s egy-két hét után már használható. 2. Kiadóhivatalunkban mindenféle szakkönyvet megkaphat. Ajánlható borászati szakkönyv Pettenkoffer: „A bor” című könyve, ára 8 pengő 40 fillér. 3. Cifka József cégnél, Budapest, V., Vilmos császár-ut. 48. Tizenöt pengő értékű szénsavtöltény vásárlása alkalmával a szódavizgyártó üveget ingyen kapja. 4. József királyi herceg bánkúti uradalmában. 5. Nálunk nem termelik. I. A közel jövőben az ecetkészítésről cikket közlünk. Olvassa el.

Kérdés: 1. Elhanyagolt gyümölcsfákra keletkezett sebhelyek bekenésére alkalmas-e a közönséges Kőszékátrány- és karbolineum-keverék? Ha nem alkalmas, milyen szert kell használni? 2. Jó hatással van-e a gyümölcsfákra a marhatrágyás mésszel való bekenés? 3. Harminc éves időfiamat közelitlenül a törzs körül a földben fektete hangyák lepték el. Mivel pusztítam el a hangyákat? 4. Jó hatással van-e a gyümölcsfákra az emberi ürülék és a marhatrágya? 5. Milyen szerrel lehet permetezni a gyümölcsfákat? (S. J., Lüllajred.) — Felelet: 1. A kérdéses keverék megfelelő. 2. Nincsen jó hatással. 3. Szénkénegezéssel. 4. A megpuhított talajba helyezett trágya igen jó hatással van a gyümölcsfa termőképességére. 5. Használja az Almola nevezetű szert, amelyet a Chinoin vegyészeti gyár (Ujpest, Tó-utca) hoz forgalomba. Megkapható a Hungya Szövetkezetnél.

Kérdés: Hol van a talajani állomás? (M. J., Fábán.) — Felelet: Budapest, II., Keleti Károly-utca 24. szám.

A SÁTÁN

REGÉNY

IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

I. FEJEZET.

Gyilkosság a Spiritiszta Klubban.

Smith Sámuel furcsa megrendülést érzett, amikor helyet foglalt a kerek asztalka körül. Szomszédjai arcán is megilletődést látott s ebben a várakozásteljes csöndben, amelyben mindenki az elkövetkezendő meglepetésekre gondolt, a kövér Smith agyában még egyszer végigfutott mindaz a sok furcsaság, ami ma történt vele.

Olyan különös, hogy most itt ül ebben a Spiritiszta Klubban, ahol minden fal s butordarab titokzatosságot áraszt magából. Még szerencse, hogy a barátja, a vörös orru Baker Tóbiás itt ül mellette; az ő közelléte bátorságot ad neki, hogy nyugton maradjon ebben az idegen környezetben.

— Különös — mondotta magában a kövér Smith Sámuel — sohasem hittem volna, hogy egy napon itt fogok ülni egy kerek asztal mellett és szellemekre várok . . .

Olyan véletlen volt, hogy ide került. Estefelé, amikor becsukta az üzletét — kalapos boltja volt a kövér Smith Sámuelnek — elhatározta, hogy egy darabig elsétál a Central Parkban. A forró nap után megkívánta a hűs levegőt, de alig került meg először az egyik nagy pázsitot, találkozott jóbarátjával, Baker Tóbiással, akinek péküzlete volt Smith boltja közelében.

— Velem tarthatnál este, — mondta neki Baker Tóbiás.

— Hová készülsz? — kérdezte. — Tudod, hogy nem szeretem az éjszakai kiruccanásokat . . . Az ember iszik valami kotyvalékot és megfájdul a feje. Másnap aztán nyöghet a boltjában.

A vörösorru Baker nevetett.

— Ne félj, nem akarok én lump-embert csinálni belőled. A Spiritiszta Klubba szeretnék felvinni . . .

— Ahá! Hát még mindig tart ez a bolondságod?

Baker megsértődött.

— Ne mond bolondságnak azt, amiben nem tudsz hinni. Sohasem fogjuk meggyőzni egymást, ne is vitakozunk hát ezen. Gyere velem a klubba, aztán utána majd beszélhetünk a dolgról.

Elmondta ezután, hogy egy híres spiritiszta médium mutatja be ma este a tudását. Sohasem hallottad még Styx professzor nevét? Persze, te nem érdeklődöl az efajta „bolondériák“ után. Pedig ez a Styx neked is tetszene, hinni tudnál neki . . . Indiából jött haza, s hogy ott mit tanult, azt majd megláthatod este, ha velem jössz. Mint médium a leghíresebbek közül való, valósággal uralkodik a szellemek fölött . . . de meg kell őt ismerned, mert én nem tudom minden értékét elmagyarázni neked. Jössz?

— Smith gondolkodott.

— Jössz? — sürgette a barátja. — Semmit sem veszítesz, ha velem tartasz . . . legfeljebb továbbra is megmaradsz amellett, hogy bolondság az, amit mi cselekszünk. Ma este különben Kleopatrát, a szépséges egyiptomi királynőt idézzük magunk elé . . . Gondold meg jól, Sámuel, nem mindennap lehet alkalmad egy királynő társaságához . . .

— All right! (Rendben van!) — határozott Smith. — Veled megyek, de kijelentem, hogy csak azért a Kleopatráért. A te professzorodra nem vagyok kíváncsi, nem érdekelnek a hókusz-pókuszai sem, de ha élem varázsolja azt a Kleopatrát, akkor . . . akkor . . . azt mondom, hogy csakugyan nem bolondság, amit csinál.

Most hát itt ül vagy husz idegen ember között és kissé riadt szívvel lesi a történéseket.

A társaság néma csöndben várta a híres Styx professzort. Már közel volt a pillanat, hogy megjelenjék, mert két titkára minden előkészület megtett a produkciók bemutatására. A lefüggönyözött teremben leoltották a lámpákat, csak egyetlen halványlila lámpácska árasztott sejtelmes, derengő fényt maga körül egy szék fölött, de olyan gyöngye volt a fénye, hogy itt, ahol a szellemidézésre várók ültek, már olyan nagy volt a sötétség, hogy az orruk hegyét sem látták.

A két titkár szertartásos mozdulattal csendet intett, pedig erre semmi szükség sem volt, azután eltűnt egy keskeny ajtó mögött.

Smith Sámuel oldalba bökte a barátját.

— Jön-e már a te professzorod? — sugta feléje.

Baker Tóbiás idegesen intette le:

— Ne zavarod a lelki előkészítés nyugalmát . . .

Smith befogta a száját.

— Lelki előkészítés . . . — dűnyögte magában. —

Micsoda kifejezéseket használ ez a Tóbiás . . .

Hirtelen felkapta a fejét. Az ajtó, amely mögött a két titkár eltűnt, felvált és belépett Styx professzor. Titkárjai mélyen meghajolva követték.

Styx professzor leült a lila lámpa alá helyezett székre. Csak nagyon gyöngén, határozatlanul lehetett kivenni az arcot, amelyből két sárgásan villogó szem tüzelt a megfeszített idegekkel várakozó társaság felé.

Szó nélkül intett titkárjának, mire azok eltűntek melőle. Valahol a szoba sarkában helyezkedhettek el, de hát ezt nem lehetett a sötétségben megfigyelni.

Styx professzor most felállt és fojtós hangon, amely úgy hangzott, mintha a sírból tört volna elő, így szólt:

— Feltétlen csendet és nyugalmat kérek. Aki kételkedő szívvvel van itt, hagyja el ezt a termet s ne zavarja meg a szellemvilág békeségét.

— Nem éppen finom hang . . . — állapította meg magában Smith Sámuel. Most már megnyugodott, mulatságosnak találta ezt a sok hókusz-pókusz, amellyel csak a titokzatosságot akarták növelni. Szeretett volna szivarra gyújtani, de ezt mégsem merte megtenni.

Egyszerre felvonta a szemöldökét és beleszimatolt a levegőbe. Valamilyen furcsa, édeskés szagot érzett.

— Kloroform! — villant át az agyán, mert emlékezett erre az illatra. Évekkel ezelőtt megoperálták s a kórházban ismerte meg a kloroform émelvítő, édeskés szagát.

— Kloroform, — mondotta magában s valami átvillant az agyán. Szeretett volna felkiáltani, de már nem volt ereje hozzá. Furcsa szibbadást érzett, kábulat lepte meg s hiába próbált küzdeni ellene.

Aztán semmire sem emlékezett többé . . .

Amikor magához tért, vaksötétség vette körül. Egy ideig, a kábulatától nehezen működő aggyal azt próbálta megállapítani, hogy mi történt vele, egyáltalában hol van, kik között s hogyan került ide. Öntudatlan rémület dermedtette meg a szívét, de ez jó korbács volt számára. — most már tudott gondolkodni. Tisztán emlékezett már arra, hogy hogyan került ide, a spiritiszta klubba.

— Tóbiás . . . Tóbiás . . . — suttogott arra felé, amerre a barátja ült.

Néma csönd . . .

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

. a . s . n . á . j . o . á . b . r . z
(Beküldte Őri Sándor Csánigról.)

2. Szórejtvény.

nyugalom vigyáz lángol

(Beküldte ifj. Balázs Elek Harsányból.)

3. Szórejtvény.

Anglia amin járunk

(Beküldte ifj. Lengyel András Kácsról.)

4. Szórejtvény.

tanuló $\frac{c}{\text{fakarmány}}$
(h=f)

(Beküldte Illés Ferenc Fonyódról.)

5. Szórejtvény.

csomóz
csomóz
csomóz
csomóz
csomóz
V E R
(ö=ó)

(Beküldte Vesztergombi Erzsébet Szekszárdról.)

6. Szórejtvény.

helyettesít $\frac{v}{k}$ (-n)

(Beküldte Tornóczi Mihály Sióagárdról.)

7. Szórejtvény.

S S S
(á=e)

(Beküldte Matán Jenő Somogyrisántáról.)

8. Szórejtvény.

 $\frac{K}{A}$ 1.28 P i

(Beküldte Ráczkevi István Kistokajból.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 37-ik számban közöljük.

A 31-ik számban közölt rejtvények megfejtése: 1. Szórejtvény: **Árverés**. 2. Pontrejtvény: **Magas zöldelő fán sárgarigófészek**. 3. Szórejtvény: **Kövágó**. 4. Szórejtvény: **Királykisasszony**. 5. Szórejtvény: **Vadvirágos rét**. 6. Szórejtvény: **Hátralék**. 7. Pontrejtvény: **Ember tervez, Isten végez**. 8. Szórejtvény: **Baraklakás**.

Helyesen megfejtették: Idei Irma, Niklai István, ifj. Sümezi József, Herbák Ferike, Schubert Évi, Nagy Sándor, Kis Béla, Tóti Péter, Szabó Antal, Kocsi Juliska, Kerekes László, Kovács Antal, Molnár László, Pap István, Dobó Péter, Simon Lajos, Farkas Juliska, Ferenc Irén, Nagy Albert, Fekete József, Keresztes Sándor, Németh András és Bakó Annuska.

Jutalomkönyvet nyertek: Herbák Ferike (Egyek), Idei Irma (Bácsa).

A 31-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Augusztus hó 16-án, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Jásztelek, Kunszentmárton, Monor, Nagyatád (sertésvásár bizonytalan), Kiskunfélegyháza (sertésvásár bizonytalan). — Kirakodóvásár: Budapest, Makó, Szegvár, Senyeháza.

Augusztus hó 17-én, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Cece, Egyek, Esztergom, Jászberény, Kadarkút (sertésvásár bizonytalan), Kereszteliget (sertésvásár bizonytalan), Komárom (sertésvásár bizonytalan), Kunszentmiklós, Mezőkövesd (sertésvásár bizonytalan), Miskolc, Mosonszentjános, Nyírbakta, Püspöknádasd, Somberek, Szerencs, Tarcal, Vásárosmiske (sertésvásár bizonytalan). — Ló-, marha- és sertésvásár: Balassagyarmat, Dunaföldvár, Vál. — Marha-, sertés- és kirakodóvásár: Kövágóörs, Nagyrákos. — Kirakodóvásár: Tatabánya. — Marha- és kirakodóvásár: Zalaszabályos.

Augusztus hó 18-án, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Balkány, Darány (sertésvásár bizonytalan), Nagybalonyi (sertésvásár bizonytalan), Pácsa (sertésvásár bizonytalan). — Ló-, marha- és sertésvásár: Bajna. — Ló- és marhavásár: Pápa. — Sertés- és kirakodóvásár: Borsodnádasd. — Kirakodóvásár: Balassagyarmat, Dunaföldvár, Vál.

Augusztus hó 19-én, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Ajka, Csapod, Lajoskomárom, Okány, Siófok (sertésvásár bizonytalan), Tiszalök, Vép (sertésvásár bizonytalan). — Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya, Pápa. — Kirakodóvásár: Bajna.

Augusztus hó 20-án, csütörtökön.

Szent István király napja. Nincsen vásár.

Augusztus hó 21-én, pénteken.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Abony, Aszód, Böhönye (sertésvásár bizonytalan), Bilső (sertésvásár bizonytalan), Csenger, Gyöngyösmellék, Komádi, Veszprém. — Ló-, marha- és sertésvásár: Csongrád. — Marha- és kirakodóvásár: Hosszupérezsteg.

Augusztus hó 22-én, szombaton.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Endrőd, Mikosszéplak (sertésvásár bizonytalan). — Kirakodóvásár: Budapest, Csongrád.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÓZSDE

(Fővárosi árak augusztus hó 10-én.)

KÉSZÁRUPIAIC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza, tiszavidéki 77 kg-os 11.35—12.10, 7 kg-os 11.50—12.25, 79 kg-os 11.65—12.40, 80 kg-os 11.75—12.50, felsőtiszai 77 kg-os 11.10—11.35, 78 kg-os 11.25—11.50, 79 kg-os 11.40—11.65, 80 kg-os 11.50—11.75, fejmegyési, dunántuli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 10.60, 78 kg-os 10.75—11.78 kg-os 10.90—11.15, 80 kg-os 11.10—11.25. Rozs, pestvidéki és egyéb 9.60—9.90, takarmányárpa, elsőrendű 11.50—16 másodrendű 15—15.50, 3. sz. elsőrendű 19.25—19.75, másodrendű 18.75—19, tengeri 15—15.20 pengő métermásánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Buza decemberre 12.70—13.72, márciusra 15.34—15.35, rozs decemberre 11.98—12, márciusra 13.50—13.60, tengeri májusra 14.60—14.70 pengő métermázsánként.

A készáruipiac és határidőipiac gabonárai boletta nélkül értendők.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) Biborheremag iránt a külföldi érdeklődés csökkent és ezáltal ára visszaesett. Szőszösbükkönyben élénkebb forgalom alakult ki, több nagy tétel került eladásra emelkedő árak mellett, a hét végén azonban a külföldi érdeklődés megszűnt. Jó kereslete volt takarmányozási célra pannonbükkönynek. Kielégítő forgalom volt Viktória-borsóban, zöldborsóból is több tétel talált elhelyezést. Őszi vetésre kerestek még: tartórepamagot, fehér mustárt, köleseket és muharmagot. — A budapesti áru- és értéktörzse hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersárúért, budapesti paritásában: káposztarepce 20—20.50, szőszösbükköny 27—29, lenmag elsőrendű 23.50—24, lenmag másodrendű 21—22, Viktória-borsó 19—22, zöldborsó 16—18 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: buzadara 48—54, duplanullás finom tészta liszt 44—48, nullás 44—48, kettős főzölliszt 42—44, négyes kenyérliszt 40—42 fillér kilogrammonként.

Abraaktarmány. Árpakorpa 12, árpaliszt 13, biborhere-ocsu 13, borsóhéj 13, borsókorpa 13, buzakonkoly 11, konkolydara 12.50, lenmagpogácsa 21, napraforgópogácsa 18, repcepogácsa 13, rozskonkoly 11, rozskorpa 11.50, rozsoocu 10, rozstakarmányliszt 17, szójabab 25, tökmagpogácsa 21 pengő métermázsánként.

Takarományvásár. Réti szena, elsőrendű uj 10—10.20, másodrendű uj 7.80—9, harmadrendű, csomagolással 6.80—7.50, muharszéna 7—9.25, lucernaszéna 10—11.25, zabosbükkönyszéna 7.50—8, alomszéna, elsőrendű 3.80—4.50, másodrendű 3.50 pengő métermázsánként.

Cirokszakál. Takarószalma (uradalmi) 29—31, takarószalma (kisgazdától) 27—29, bétlészalma (uradalmi) 8—10, bétlészalma (kisgazdától) 8—10 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosokör (tarka) 0.85—0.86, elsőrendű belföldi jármosokör (fehér) 0.85—0.86, 1½—2 éves üszök 0.82—0.84, 1½—2 éves tinók 0.82—0.84, fiatal, friss fejős tehén 1.10—1.20 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Lóvásár. Csikó 20—70, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 200—525, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 200—525, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 200—450, alarendelt minőségű lovak 60—180, vázlovak 32—180 pengő darabonként.

Borjuvásár. Élő borjúk: Belföldi szopós: elsőrendű 0.82—0.95, kivételesen 1. másodrendű 0.66—0.80 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Vágómarhavásár. Őkör, legjobb minőségű 80—88, közepes 60—78, legjobb bika 78—90, közepes 70, gyenge 52, középminőségű tehén 56—68, gyenge 50, kicsontozni való marha 33 fillér kg-ként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 100—104, közepes 104—108, nehéz 108—110, keresztzett 110—112 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Gyapju. Az üzlet a múlt héten csendes lefolyású volt, a verők tartózkodóan viselkedtek és csakis sürögés, különben is csekély szükségleteket fedeztek. Az árak változatlanok maradtak. Egészben körülbelül 20,000 kg. középminőségű fésűs gyapju kelt el 0.95-től 1.07 pengőig terjedő árakon.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 0.60, tarka (40 kilóg) 0.70, (40 kilón felül) 0.80, borjubőr (rövid lábbal) 6¾ kilóg 1.15, nehezebb 0.95 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Rostélyos, vastag hátszín, felső, fehér pecsenye, gömbölyű felső 180—320, fartó, lapocka, puha hátszín 180—280, szegye, dagadó 120—160, gulyásnak való 120—180 fillér. — Borjúhús: Felszeletelt comb 280—380, sütni való 140—320, pörköltnek való 100—240 fillér. — Juh- és bárányhús: Juhcomb 160—260, gerinc 140—180, pörköltnek való 160. — Sertéshús: Friss karaj 240—340, friss comb, tarja, lapocka 200—230, friss oldalas 140—190, füstölt sertéshús, helybeli karaj, tapocka, taraj oldalas 200—340, olvasztani való szalonna 130—150, sózott kenyérszalonna 140—180, füstölt 160—220, hárj 150—164, zsíros tepertő 160—200, helybeli sertésszár 140—160 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 220—300, csirke 100—260, ruca 200—250. — Leölt állatok: Tyúk 200—240, csirke 280—360, hizott ruca 180—240, sovány 200—240, ludmáj 300—800, ludzsír és hárj 230—300 fillér kilogrammonként. — Tojás: Friss tea-tojás 9—10, főzhetőjás 7—8 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Őzgerinc 450—600, comb 300—400, többi része 50—120, vaddisznógerinc 258—360, comb 200—300, többi része 80—200 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Hareca 400—500, ponty 180—200, kárász 140—200, csomó 200—250 fillér kilogrammonként. — Rák: Folyami rák 10—100 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 32—36, lefőlözött 16, aludttej 100, tejszín 280—320, tejföl 140—200, centrifugált teavaj tömbben 360—400, 10 dekás csomagolásban 380—440, főzövaj 320—360, szedett vidéki 300—340, telénturó 80—100, sovány telénturó 40—60, juhturó 200—240, kevertturó 140—200, juhsajt 200—280, ementáli sajt, hazai 366—500, trappista, hazai 200—320 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Petrezselyem zöldjével csomója 4—16, zeller zöldjével, újdonság, darabja 2—8, kalarábé darabja 2—8, sárgarépa újdonság 4—16, karfiol 40—120, vöröshagyma, makói 18—24, foghagyma zöldjével csomója 32—40, cékla 12—24, fejeskáposzta, hazai 8—16, savanyított káposzta 40—50, kelkáposzta 10—24, vöröskáposzta, hazai 28—32, fejes saláta, hazai 4—12, torma, hazai 40—120, burgonya, őszi róza 14, nyári róza 14—16, Ella 12—14, tömör csiperke gomba 160—300, szefígomba 220—240, éti vargánya 160—200, tinóru gomba 160—300, szárított gomba 800—160 fillér kilogrammonként, fekete reték kilogrammonként 16—24, hónapos reték csomója 4—10, ugorika újdonság 12—30 fillér kilogrammonként. Ecetben savanyított 120—160, kovászos 40—60, paprika újdonság, apró 1—2, nagy paprika újdonság darabja 1—4, paprika, nagy kilogrammonként 18—30, apró kilogrammonként 24—30, savanyított paprika kilogrammjá 100—160 fillér, főzöttök kilogrammja újdonság 6—12, tök, gyalult kilogrammja 16—20, paradicsom, érett 10—16, konzerv literje 50—70, vajbáb 26—40, zöldbab újdonság 26—50, zöldborsó 50—80, kifejtett zöldborsó 80—200, sóska 18—26, paraj, tisztított 20—28 fillér kilogrammonként, zöld tengericse darabonként 4—7 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nyári édes alma 30—80, rétesalma 20—60, körte, közönséges 30—100, ringló 80—120, befőzni való ringló 24—80, kajszinbarack, befőzni való 80—150, kajszinbarack elsőrendű 120—180, másodrendű 80—120, őszibarack 60—120, csemegecsüő 80—120, köszméte 50—80, görögdiunye 8—20 fillér, sárga fajdiunye 8—24, szilva 120—160, gyümölcsiz 140—320, keményhéjú dió 90—140, dióbél 320—520, mogyoró, héjazott 300—320, mandula, héjazott 400—600 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édesnemes paprika 340—400, félédes gulyás 320—360, rózsapaprika 240—320, erős 160—200, kereskedelmi 120—160, kék mák 120—140, pergett méz 120—160, házi szappan 120—160, közönséges szappan 80—120 fillér kilogrammonként.

Száraz fűzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 28—64, borsó, hántolt, feles 36—80, bab, fehér, aprószemű 30—50, nagyszemű 48—100, szines 32—52, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiacokon az üzletlenség és a nyomott hangulat még mindig tart. A borárak nagyobb tételekben hektoliterfokonként 1.20—1.30 pengő körül mozognak ab termelőhely, kisebb tételekért 1.30—150 pengőt fizetnek. Finomabb borokban kereslet egyáltalában nincsen.

Papiac. Fenyőfában az üzlet ismét lassan megindult. A termelők nagy része beszűkítette a kihiltelesség és az áru ellenértékének készpénzben való lefizetését kéri, ami a detail-fakereskedelmet is a hitel korlátozására kényszeríti. Az árak az összes cikknekél rendkívül szűkardak. Keményfában minimális forgalom észlelhető nyomott árak mellett. Tuzifában a kereslet megélnékült és az árak is javultak. Belföldi egyéves bükkhas 295—315 pengő, cserhas 265—280 pengő, import bükkhas 325—330 pengő vagononként budapesti paritásában.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára augusztus hó 10-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk: Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 27.70 (28), dollár 5.71 (5.76), hollandi forint 2.29 (2.31), német márká 1.35 (1.36), svájci frank 1.10 (1.12) pengő. — Egy pengőnél kevesebbe kerül: Cseh korona 16.94 (17.10), szerb dinár 10.10 (10.20), francia frank 22.60 (23), lengyel zloty 63.65 (64.25), oláh lei 3.40 (3.45), olasz lira 29.80 (30.20), osztrák schilling 80.50 (80.75) fillér.

FEJELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FEJELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Eredeti angol THE CHAMPION és saját

készítési Royal Star kerékpárok 180 P-től hav 16 P részlete. Kerékpár-alkatrészeket nagyban árban: Külső gumi... 5.40 belső... 1.60 lánc és pedál... 2.80
LÁNG JAKAB és FIA
kerékpárnyakkereskedés
Budapest, VIII. ker., József-kört 41. szám
Arjegyék 1000 képpel ingyen Címre ügyelni

Gyűjtünk előfizetőket

a
VASÁRNAP
számára!